

Dle rozdělovníku

Váš dopis zn./ze dne:

Vyřizuje/tel.:

Č. j.:

Ing. arch. Zdeňka Bařtová

MHMP 476050/2020

236 002 658

Sp. zn.:

Počet listů/příloh: **18/0**

S-MHMP 47418/2020

Datum:

6.04.2020

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Magistrát hl. m. Prahy, odbor památkové péče (dále jen MHMP OPP), jako dotčený orgán státní památkové péče na území hlavního města Prahy věcně a místně příslušný podle § 29 odst. 2 písm. b), e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, posoudil žádost vlastníka dotčené nemovitosti, společnosti Máj Národní a.s. (IČ 02418975), Dlouhá 741/13, 110 00 Praha 1, a Hlavního města Prahy (IČ 00064581), Mariánské náměstí 2/2, 110 00 Praha 1, kterou podal [redacted] [redacted] astoupení na základě plných mocí ze dne 9.10. 2019 a 7.1. 2020, o vydání závazného stanoviska ve věci **stavebních úprav a udržovacích prací nemovitosti č.p. 63, a na pozemcích parc.č. 737, 738/3, 740/2, 739, 2387/2, k.ú. Nové Město, Národní 26, Spálená 30, Charvátova, Praha 1,**

objekt č.p. 63, a pozemky parc.č. 737, 738/3, a 2387/2, jsou nemovitou kulturní památkou, zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek pod R.č.Ú.s. 102116, a spolu s pozemky parc.č. 739, a 740/2 jsou v památkové rezervaci v hlavním městě Praze, prohlášené nařízením vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze,

spočívající v úpravách s následujícími podrobnostmi:

rekonstrukce obchodního domu Máj se změnou objemu stavby

- provedení interiérových úprav včetně polohy eskalátorů v rámci eskalátorové haly
- prosklení stropu eskalátorové haly pro obnovu světlosti a vzdušnosti
- zachování konstrukčního systému – skeletu s žebrovými TT panely
- obnova obvodového pláště se zachováním jeho kompozice, barevnosti a tl. rámu
- nástavba snížené jižní partie a navýšení výtahové věže nepřesahující stáv. výšku stavby
- zastavění loubí při Národní ulici a nároží,

s t a v e b n í ú p r a v y 3. PP:

- vybourání části příček v JZ části suterénu,
- vybourání zastropení nad stávajícím schodištěm,
- zazdění dveřního otvoru,
- vybudování strojovny sprinklerů,

s t a v e b n í ú p r a v y 2. PP:

- vybourání většiny příček a zastropení nad stávajícím schodištěm,
- ozrcadlení schodiště u východní hrany objektu,
- odstranění stávajících výtahů a schodiště ve výtahové věži,
- vytvoření otvoru ve stropě u západní hrany objektu,
- rozšíření výtahové věže o jeden výtah severním směrem,
- instalace výtahu H12 pro automatický zakladač a výtahů H11 a H10 pro zásobování,
- rozšíření zásobovací rampy,
- vybudování nových příček pro obchodní zázemí a parkoviště pod jižní třetinou objektu,

s t a v e b n í ú p r a v y 1. PP:

- vybourání většiny příček a zastropení nad stávajícím schodištěm,
- ozrcadlení schodiště u východní hrany objektu,
- odstranění stávajících výtahů a schodiště ve výtahové věži,
- vytvoření otvoru ve stropě u západní hrany objektu,
- odstranění eskalátoru u vstupu do obchodní jednotky z ulice Národní,
- odstranění eskalátorů v eskalátorové hale,
- vybourání otvoru ve stropě eskalátorové hale,
- vytvoření otvoru ve stropě pro instalaci výtahové šachty výtahu H1,
- rozšíření výtahové věže o jeden výtah severním směrem,
- instalace výtahu H12 pro automatický zakladač a výtahů H11 a H10 pro zásobování,
- přístavba schodiště k severní části výtahové věže,
- vybudování nových příček,
- přesunutí dvojice eskalátorů v eskalátorové hale na novou pozici, instalace výtahu H6,

s t a v e b n í ú p r a v y 1. NP:

- vybourání většiny příček,
- ozrcadlení schodiště u východní hrany objektu,
- odstranění stávajících výtahů a schodiště ve výtahové věži,
- vytvoření otvoru ve stropě u západní hrany objektu,
- odstranění eskalátoru u vstupu do obchodní jednotky z ulice Národní,
- odstranění eskalátorů v eskalátorové hale,
- vybourání otvoru ve stropě eskalátorové haly,
- vytvoření otvoru ve stropě pro instalaci výtahové šachty výtahu H1,
- odstranění obvodového pláště,
- odbourání vstupu pro zaměstnance v proluce u čp. 60,
- vybudování nových příček,
- rozšíření výtahové věže o jeden výtah,
- schodiště a vstup pro zaměstnance severním směrem,
- instalace výtahu H12 pro automatický zakladač a výtahů H11 a H10 pro zásobování,

- přesunutí dvojice eskalátorů v eskalátorové hale na novou pozici,
- instalace výtahů H1-H7,
- zarovnání fasády v ulici Národní na úroveň uliční čáry, dostavba nároží,
- vytvoření otvoru ve stropě v rámci jednoho pole,
- vytvoření otvoru ve stropě v SV části objektu,
- vybudování eskalátoru v místě zrušeného vstupu pro zaměstnance u čp. 60,
- vybudování otočných dveří u vstupu z Charvátovy ulice,
- vybudování vnějšího točitého schodiště u výtahové věže,

s t a v e b n í ú p r a v y 2. NP:

- vybourání většiny příček,
- ozrcadlení schodiště u východní hrany objektu,
- odstranění stávajících výtahů a schodiště ve výtahové věži,
- vytvoření otvoru ve stropě u západní hrany objektu,
- odstranění eskalátorů v eskalátorové hale,
- vybourání stávající lávky z eskalátorové haly do prodejních prostor,
- vytvoření otvoru ve stropě pro instalaci výtahové šachty výtahu H1,
- odstranění obvodového pláště,
- vybudování nových příček,
- rozšíření výtahové věže severním směrem, instalace výtahu H11,
- přesunutí dvojice eskalátorů v eskalátorové hale na novou pozici,
- instalace výtahů H1-H7,
- vybudování lávky v atriu ve středu objektu,
- vybudování eskalátoru v místě zrušeného vstupu pro zaměstnance u čp. 60,
- vybudování vnějšího točitého schodiště u výtahové věže,
- vytvoření otvoru ve stropě v SV části objektu,
- vybudování nových lávek k eskalátorům,

s t a v e b n í ú p r a v y 3. NP:

- vybourání většiny příček,
- ozrcadlení schodiště u východní hrany objektu,
- odstranění stávajících výtahů a schodiště ve výtahové věži,
- vytvoření otvoru ve stropě u západní hrany objektu,
- odstranění eskalátorů v eskalátorové hale,
- vybourání stávajících lávek z eskalátorové haly do prodejních prostor,
- vytvoření otvoru ve stropě pro instalaci výtahové šachty výtahu H1,
- odstranění obvodového pláště,
- vybudování nových příček,
- rozšíření výtahové věže severním směrem, vybudování WC a místnosti dieselagregátu ve výtahové věži,
- instalace výtahu H11,
- přesunutí dvojice eskalátorů v eskalátorové hale na novou pozici,
- instalace výtahů H1-H7,
- vybudování eskalátoru v místě zrušeného vstupu pro zaměstnance u čp. 60,
- vybudování vnějšího točitého schodiště u výtahové věže,
- vybudování nových lávek k eskalátorům,

s t a v e b n í ú p r a v y 4. NP:

- vybourání většiny příček,
- ozrcadlení schodiště u východní hrany objektu,
- odstranění stávajících výtahů a schodiště ve výtahové věži,
- vytvoření otvoru ve stropě u západní hrany objektu,
- odstranění eskalátorů v eskalátorové hale,
- vytvoření otvoru ve stropě pro instalaci výtahové šachty výtahu H1,
- odstranění obvodového pláště,
- odstranění eskalátorů v prodejní ploše,
- vybudování nových příček,
- rozšíření výtahové věže severním směrem,
- vybudování místnosti VZT ve výtahové věži,
- instalace výtahu H 11,
- přesunutí dvojice eskalátorů v eskalátorové hale na novou pozici,
- instalace výtahů H1-H7,
- rozšíření budovy do proluky u čp. 60,
- vybudování vnějšího točitého schodiště u výtahové věže,
- vybudování nových lávek k eskalátorům,

s t a v e b n í ú p r a v y 5. NP:

- vybourání většiny příček,
- ozrcadlení schodiště u východní hrany objektu,
- odstranění stávajících výtahů a schodiště ve výtahové věži,
- vytvoření otvoru ve stropě u západní hrany objektu,
- odstranění obvodového pláště,
- odstranění eskalátorů v prodejní ploše,
- demontáž části segmentu ocelové konstrukce,
- odstranění skleněného zábradlí terasy,
- vybudování nových příček,
- rozšíření výtahové věže severním směrem,
- vybudování místnosti VZT ve výtahové věži,
- instalace výtahů H2-H4, H7,
- rozšíření budovy do proluky u čp. 60,
- vybudování atria ve středu objektu přes tři pole,
- vybudování nástavby na jižní terase u OC Quadrio,
- prosklení střechy eskalátorové haly,

s t a v e b n í ú p r a v y 6. NP:

- vybourání většiny příček,
- ozrcadlení schodiště u východní hrany objektu,
- odstranění stávajících výtahů a schodiště ve výtahové věži,
- vytvoření otvoru ve stropě u západní hrany objektu,
- odstranění obvodového pláště,
- demontáž části segmentu ocelové konstrukce,
- odstranění konstrukce LOP zastřešení nad terasou,
- vybudování nových příček,
- rozšíření výtahové věže severním směrem,

- instalace výtahů H2-H4, H7,
- vybudování atria ve středu objektu přes tři pole,
- vybudování nástavby na jižní terase u OC Quadrio,

s t a v e b n í ú p r a v y 7. NP:

- vybourání většiny přiček,
- ozrcadlení schodiště u východní hrany objektu,
- odstranění schodiště ve výtahové věži,
- vytvoření otvoru ve stropě u západní hrany objektu,
- odstranění obvodového pláště,
- odstranění konstrukce LOP zastřešení nad terasou,
- vybudování nových přiček,
- rozšíření výtahové věže severním směrem, instalace výtahů H2-H4, H7,
- vybudování atria ve středu objektu přes tři pole,
- vybudování nástavby na jižní terase u OC Quadrio,

s t a v e b n í ú p r a v y 8. NP:

- vybourání většiny přiček,
- vybudování schodiště u východní hrany objektu,
- vytvoření otvoru ve stropě u západní hrany objektu,
- odstranění obvodového pláště,
- odstranění konstrukce LOP zastřešení nad terasou,
- vybudování nových přiček,
- nástavba a rozšíření výtahové věže severním směrem,
- instalace výtahů H2-H4, H7,
- vybudování atria ve středu objektu přes tři pole,
- vybudování nástavby na jižní terase u OC Quadrio,

s t a v e b n í ú p r a v y n a s t ř e š e:

- demontáž stávajících technologií na střeše, výměna technologií,
- doplnění technologické ohrádky do úrovně 39,21 m,

ú p r a v y s e v e r n í f a s á d y d o u l i c e N á r o d n í:

- dostavba nároží s ulicí Národní,
- vytvoření repliky obvodového pláště s plechovými kazetami a prosklenými plochami,
- obnovení číselného označení 02 na obvodovém plášti,
- zarovnání prosklené fasády 1. NP s uliční čárou,
(včetně zarovnání ustoupeného vchodu pro zaměstnance u čp. 60),
- osazení reklamních bannerů na sloupech fasády ve 2. NP,
- v některých vizualizacích se vyskytuje markýza nad vstupy v 1. NP severní fasády,

ú p r a v y z á p a d n í f a s á d y d o u l i c e S p á l e n á:

- nástavba objektu do výšky 8. NP na úroveň středního bloku OC Quadrio,
- řešení pláště nástavby jako proskleného,
- dostavba nároží s ulicí Národní,
- replika pláště eskalátorové haly,

úpravy východní fasády:

- dostavba objektu do výšky 8. NP včetně zvýšení výtahové věže,
- přístavba vnějšího točitého schodiště,
- zastavění proluky u čp. 60,
- replika pláště eskalátorové haly,

úpravy jižní fasády:

- nástavba objektu do výšky 8. NP na úroveň středního bloku OC Quadrio,
- plášť nástavby bude prosklený,
- zachování části klimatronu při ulici Spálená,

a vydává podle ustanovení § 14 odst. 1 v souladu s § 14 odst. 3, § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, toto **závazné stanovisko podle § 149 zákona č. 500/2004 Sb.**, správní řád, ve znění pozdějších předpisů:

Příprava navrhovaných prací v rozsahu předložené projektové dokumentace „Stavební úpravy, změna funkčního využití, přístavba a nástavby objektu OD Máj“, kterou zpracoval [redacted] project s.r.o. (IČ 63668432), Plzeňská 2761/313, 15500 Praha 13, v 01/2020, a „Stavebně historický průzkum, Obchodní dům Máj/Tesco“, který zpracovali [redacted] [redacted] roce 2008, **pro územní řízení** je z hlediska zájmů státní památkové péče **přípustná** za těchto základních podmínek:

1. Motiv loubí, tedy ustoupení parteru o jedno pole ze strany ulice Národní, bude ponechán minimálně v konstrukční poli v ose navržené pasáže. Markýza nad vstupem severní fasády nebude realizována.
2. Bude zpracován detailní návrh úpravy stávajícího obvodového pláště včetně konstrukčních detailů a detailní vizualizace, který bude MHMP OPP předložen k posouzení v dalším stupni projektové dokumentace.
3. Bude zpracován detailní návrh obvodového pláště nástavby včetně vizualizace, který bude MHMP OPP předložen k posouzení v dalším stupni projektové dokumentace.
4. Bude zpracován detailní návrh nového pláště eskalátorové haly, který bude MHMP OPP předložen k posouzení v dalším stupni projektové dokumentace.
5. Bude upřesněn záměr úpravy technologií, který bude MHMP OPP předložen k posouzení v dalším stupni projektové dokumentace. Po demontáži stávajících technologií na střeše 8. NP budou veškerá nová technologická zařízení (VZT, klimatizační jednotky) zabudována jako součást objemu stavby. Technologická ohrádka do úrovně +39,21 m nebude vybudována.
6. Bude zpracován konkrétní návrh reklamního zařízení, který bude MHMP OPP předložen v samostatném správním řízení.

Odůvodnění:

Podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, byla dne 6.1. 2020 podána oprávněnou osobou žádost o vydání závazného stanoviska k návrhu výše uvedené stavebních úprav a udržovacích prací předmětné kulturní památky v rozsahu předložené dokumentace.

Žádost obsahuje následující doklady a podklady:

- výpis z katastru nemovitostí
- výpis z obchodního rejstříku spol. Máj Národní a.s.
- plnou moc spol. Máj Národní a.s. [REDACTED]
- živnostenský list [REDACTED]
- projekt identifikovaný.

MHMP OPP požádal dne 9.1. 2020 Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hl. m. Praze (dále jen NPÚ), o zpracování písemného vyjádření k předloženému návrhu v zákonné lhůtě 20 dnů ode dne doručení žádosti o jeho vypracování.

Dne 21.1. 2020 požádal NPÚ o prodloužení lhůty na zpracování písemného vyjádření z důvodů složitého případu. Lhůta byla prodloužena na 40 dnů.

Dne 4.2. 2020 doložil účastník řízení Vyjádření Institutu plánování a rozvoje hl.m. Prahy k dokumentaci pro územní rozhodnutí ve věci stavebních úprav, změny funkčního využití, přístavby a nástavby objektu OD Máj. Institut plánování a rozvoje hl.m. Prahy s předloženým záměrem souhlasí. Uvádí, že navrhované řešení reflektuje původní vzhled stavby, a to včetně barevnosti, rastrování apod.

Ve smyslu ustanovení § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, bylo ve věci vydáno písemné vyjádření NPÚ č.j. NPÚ-311/3335/2020 ze dne 19.2. 2020, které MHMP OPP obdržel dne 19.2. 2020. Ve svém vyjádření tato odborná organizace konstatuje, že zamýšlené práce nejsou v souladu se zájmem ochrany kulturně historických hodnot.

Svůj postoj NPÚ zdůvodňuje následujícím způsobem:

Plánovaná změna objemu stavby, navýšení výtahové věže, nástavba snížené jižní partie, zastavění loubí při Národní ulici a nároží i interiérové změny představují zásadní intervenci do podstaty kulturní památky. Současný objem a vzhled památky je kompozičně promyšlenou realizací ve stylu neofunkcionalismus a high-tech a jako takový tvoří podstatu památkové ochrany, definovanou ministerstvem kultury v Rozhodnutí o prohlášení za KP. Pro kompozici stavby a pro její architektonický výraz je nutné ponechat motiv loubí při Národní třídě a vybrané nároží ve styku se Spálenou ulicí, které tvoří významnou komunikační trasu. Stejně tak vtažená fasáda s vchodem pro zaměstnance je významným kompozičním prvkem, narušujícím jinak mohutnou hmotu průčelí. Zrušením těchto prvků by došlo k pohledovému scelení severního průčelí do jednoho bloku, což by potlačilo původní řešení. Zrušením vybraného nároží by se ocitl v ohrožení i reliéf v betonové stěně od Jiřího Seiferta. Součástí dobové architektonické praxe bylo doplňování architektonických děl uměleckou výzdobou, často v podobě děl významných autorů, jakým Jiří Seifert bezpochyby byl. Plasticky ztvárněná betonová stěna je neoddělitelnou součástí kulturní památky.

Jako památková hodnota tvořící podstatu stavby, byl uznán i způsob vyřešení problému výškového rozdílu mezi vyšší zástavbou Národní třídy a tehdy nižší zástavbou ve Spálené ulici OD Máj vyplňuje prostor mezi těmito výškami polygonálním prvkem, který spoluvytváří osobitou siluetu budovy a je ukázkou kvalitního způsobu propojení dvou úrovní. Změna okolní situace po výstavbě OC Quadrio ve Spálené ulici není a nemůže být důvodem pro narušení památkově hodnotné výškové kompozice.

Nutné je zachovat eskalátorovou halu v celém jejím výrazu a nenarušit uspořádání eskalátorů, včetně lávek do prodejních pater. Excentrické vedení eskalátorů, použití lávek a odhaleného vedení technologických rozvodů je inspirováno architekturou high-tech, a tudíž základní a neměnitelnou podstatou této kulturní památky.

Zvedání a dorovnávání pražského horizontu je trendem, který jde zcela proti zásadám památkové péče. Nedávná mise UNESCO uvádí k navyšování budov v centru následující: „Integrita Historického centra Prahy je ohrožena tlakem developerů, kteří usilují o výstavbu nových předimenzovaných budov v centru města a v jeho nárazníkové zóně.“ K sousednímu objektu Quadrio, na jehož výšku se snaží návrh přístavby OD Máj dotáhnout, uvádí: „Při pohledech do dálky přes město však komerční bloky zasahují do harmonické střešní krajiny. Jsou příliš vysoké a jejich černá estetika je dominantní i rušivá.“

Výtka k zásahu hmoty stavby do harmonické střešní krajiny je platná i pro předložený návrh OD Máj, zejména pro to, že oba objekty na sebe navazují a v dálkových pohledech by se spojily nad střechami do jednoho rušivého elementu, dále podpořeného novostavbou polyfunkčního domu Drn na Národní třídě. Tato situace hrozí konkrétně v důležitých pohledech z kopule Národního muzea a z věže Staroměstské radnice. Stejný problém zásahu do střešní krajiny by se týkal i nárůstu výšky a šířky zvětšené výtahové věže. Vybourání stropních panelů pro vytvoření atrií skrz obchodní patra přiblíží dům současným běžným obchodním centrům, což by v důsledku vedlo k setření výjimečného postavení památkově chráněné stavby.

Současný návrh vnáší do mimořádně kvalitní budovy, dokladující vývoj domácí, evropské i světové architektury 70. let 20. století zásah, který nelze považovat za zhodnocení stavby. Případné rozdíly mezi původním projektem a realizací nejsou z pohledu památkové péče podstatné, neboť památkově je oceněna finální realizace stavby. Argumentace použitá v technické zprávě projektu, tedy že: „dnešní veřejnost je značně odlišná od doby, kdy stavba vznikla“, je platná, nicméně stejně platná je i pro památky gotické, renesanční, barokní, atd... Z protikladu působení památky vůči moderní společnosti nevzniká nárok na přeměnu památky, naopak jde o jednu z definičních hodnot pro její zachování – viz Rieglova Moderní památková péče. Obchodní dům Máj je dosud zachován téměř ve stavu, v jakém byl po dokončení. Zachování tohoto stavu jen posiluje „historickou hodnotu“ památky a z pohledu NPÚ je klíčový.

Žadateli byla analogicky podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, před vydáním závazného stanoviska ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům závazného stanoviska. Žadatel této možnosti využil dne 24.3. 2020. K podkladům uplatnil tyto námítky a doplnění:

S vyjádřením Národního památkového ústavu byl účastník řízení správním orgánem řádně seznámen, zevrubně jej prostudoval a konstatuje, že s jeho obsahem v celém rozsahu nesouhlasí, a to jak s názorem, že zamýšlené práce nejsou v souladu se zájmem ochrany kulturně historických hodnot předmětného objektu, tak i s odůvodněním.

Vyjádření Národního památkového ústavu je obligatorním podkladem pro vydání závazného stanoviska dle § 14 zákona o památkové péči, avšak v negativním posouzení předmětné žádosti je názorem osamoceným.

Účastník řízení během dlouhodobých a systematických konzultací nad připravovanou dokumentací, v průběhu i v hodnocení dokumentace shledal, že je tento záměr odborníky v oboru historie poválečné architektury i památkové péče shledáván jako možný, ba pozitivní.

Proto požádal oslovené odborníky o posouzení vyhotovené dokumentace a jejich písemná vyjádření k tomuto textu přikládá jako důkaz do správního řízení a plně se s nimi ztotožňuje a považuje je za součást svého vyjádření. Jedná se o vyjádření [REDAKCE]

[REDAKCE] účastník řízení přikládá vyjádření IPR HMP, na jehož pracovišti rovněž proběhly odborné konzultace záměru v různých stádiích jeho přípravy, přičemž k finálně zpracované projektové dokumentaci pro fázi územního řízení vyslovil IPR HMP souhlasné stanovisko.

Své vyjádření účastník řízení níže rozděluje na dvě části. V části první se zaměřuje na jednotlivé negativní připomínky nadepsaného vyjádření Národního památkového ústavu a uvádí zdůvodnění, proč je zamýšlený zásah pozitivní zejména z hlediska památkové rehabilitace předmětného objektu. V části druhé účastník svou argumentaci shrnuje.

1/ ODBORNÉ VYJÁDŘENÍ NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU

Národní památkový ústav zevrubně popisuje dokumentaci, jež je obsahem žádosti, a konstatuje, že dle jeho názoru není v souladu se zájmem ochrany kulturně historických hodnot, jež ve vyjádření zároveň značně podrobně popisuje.

Účastník řízení konstatuje, že popis či výčet kulturně historických hodnot ve vyjádření NPÚ není úplný ani bezrozporný a zejména pak, že zde není řádně odůvodněno, čím předmětný návrh tyto hodnoty poškozují. V úvahu není brán ani rehabilitační aspekt předmětného projektu, kdy je Národním památkovým ústavem odmítnuto zcela zjevné úsilí o korektní a doložitelnou rehabilitaci časem zastřených či poškozených hodnot budovy. Vyjádření NPÚ přitom neodpovídá poznatkům o urbanistickém vývoji lokality ani stavu historického poznání objektu samého, tedy, řečeno terminologií správního řádu, neodpovídá skutečnému stavu věci. Neodpovídá ovšem ani právnímu stavu věci, kdy NPÚ ve svém vyjádření nebere na zřetel důvody, pro něž byla dotčená stavba prohlášena za kulturní památku a z daného rozhodnutí Ministerstva kultury ČR účelově vybírá pasáže na podporu svých dílčích tezích, přičemž naopak záměrně opomíjí jiné zde uvedené a plně kontextuální skutečnosti. Vzhledem k rozsahu a významu projektu lze říci, že mu vyjádření NPÚ ani nevěnovalo patřičnou pozornost a na pouhých 6-ti stranách (fakticky ale jen na jedné straně pasáže odůvodnění) konstatuje jeho údajný nesoulad se zájmy ochrany kulturně historických hodnot. Tento obecný popis vážných nedostatků vyjádření je dále z věcného hlediska účastníkem řízení konkretizován.

Výčet hodnot dotčené stavby, obsažený ve vyjádření NPÚ je obsáhlý, i když částečně terminologicky sporný, například v charakteristice stavby jako neofunkcionalistické (s. 5 vyjádření), nevede však k posouzení, jak jsou tyto hodnoty obsahem žádosti navrženým v projektové dokumentaci dotčeny a zda jsou poškozeny. Konstrukce argumentace je založena pouze na jejich pojmenování a poté na odmítnutí navrhovaných změn, bez přihlédnutí k tomu, zda se skutečně mění „památková podstata stavby“. Tento, účastník řízení upozorňuje, že památkovým zákonem nijak nekodifikovaný, termín uvádí hned v první větě na s. 5 část vyjádření nazvanou „Zdůvodnění“.

Zde NPÚ hledí pouze na fixaci dnešního stavu budovy a její tvarové změny považuje za vyloučené. Uvádí k tomu: „Současný objem a vzhled památky je kompozičně promyšlenou realizací ve stylu neofunkcionalismu a high-tech a jako takový tvoří podstatu památkové ochrany, definovanou ministerstvem kultury v Rozhodnutí o prohlášení za KP.“ Tak tomu však jistě není, do „současného vzhledu“ patří i stropní panely kryjící původně viditelná vedení sítí pod konstrukcí železobetonových stropů, která byla pro obchodní dům Máj charakteristická a která asi nejvíce odkazovala „na tehdy již běžící výstavbu centra Georges Pompidou“ (s. 5 Vyjádření). „Současný vzhled“ tedy památkovou podstatu předmětného objektu netvoří. Toto tvrzení je chybné i metodologicky, pojem podstata vyjadřuje abstrahovanou vlastnost či souhrn vlastností, vzhled potom to, co můžeme vidět, tedy jev. Jev a podstata jsou opozitní kategorie. Pokud by současný vzhled tvořil památkovou podstatu, nebylo by možné provést žádnou viditelnou intervenci. V této souvislosti je třeba připomenout, že památkový zákon v ust. § 14 odst. 3 ukládá zachování kulturně historických hodnot jako kritérium posouzení a hodnotový princip, a nehovoří například o částech stavby. Je tomu tak proto, že některé součásti stavby mohou být natolik znehodnocené, že jsou nadále neudržitelné. Památkový zákon nedefinuje ochranu kulturně historických hodnot taxativně, tedy tak, že by vymezoval, jaké zásahy jsou u kulturních památek či dalších objektů chráněných zákonem vždy nepřipustné, popřípadě vždy přípustné, či obecněji nestanovuje, že se kulturní památky nemohou změnit, vyžaduje však posouzení každého návrhu zákonem stanoveným řízením (zde dle ust. § 14 zákona). Pojem památková podstata není termínem, který by byl definován zákonem či vyhláškou (resp. nařízením), nicméně jej lze jistě použít k vymezení významných, hodnotných charakteristik díla. Ve vyjádření NPÚ však slouží jako rétorická figura: co se prohlásí za podstatné, nemůže být měněno. Účastník řízení však v souladu s dikcí zákona bude nadále užívat výstižnější pojem kulturně historická hodnota.

Účastník řízení nesouhlasí s tímto uvedeným tvrzením: „Jako památková hodnota tvořící podstatu stavby, byl uznán i způsob vyřešení problému výškového rozdílu mezi vyšší zástavbou Národní třídy a tehdy nižší zástavbou ve Spálené ul. OD Máj vyplňuje prostor mezi těmito výškami polygonálním prvkem, který spoluvytváří osobitou siluetu budovy a je ukázkou kvalitního způsobu propojení dvou úrovní. Změna okolní situace po výstavbě OC Quadrio ve Spálené ulici není a nemůže být důvodem pro narušení památkově hodnotné výškové kompozice.“

Uváděný způsob „vyřešení problému“ má dnes již jen dokumentární, a to nečitelnou hodnotu, vypovídající o zastavovacích podmínkách v době, kdy v místě dnešní budovy Quadria stál blok nízkých historických domů, nikoli však kulturně historickou hodnotu významnou a konstitutivní. Původně navržená robustní až stereometrická hmota budovy byla v jižní části snížena, aby navázala na blok zde stojících nízkých historických domů.

K tomu účastník řízení cituje z přiloženého posudku [REDAKCE] Novostavba obchodního domu Máj ... nebyla jen abstraktním inovativním technicistním dílem a nevázanou manifestací české mutace dobového progresivního architektonického myšlení, ale byla historicky limitována. Dobové podmínění proměny původního „ideálního“ návrhu mělo přitom v daném případě velmi konkrétní důvody a dopady. Tyto důvody ovšem záhy zanikly, a to s dopadem na vyznění nové stavby v lokálním kontextu. Demolice nadzemních částí špalíčku historických domů ve Spálené ulici v úseku mezi Národní ulicí a ulicí Purkyňovou, umožněná „státním zájmem“ výstavby stanice metra B na konci 70. let, byla z hlediska dochované urbánní struktury značně destruktivní. Uliční fronta historických domů ustoupila výrazně odsazené přízemní budově vestibulu metra, která dosavadní, byť relativně nízké hmoty nahradit nemohla a působila spíše provizorně, jako dočasná zástavba proluky. Z obchodního domu Máj vytvořila stavbu téměř solitérní, na niž nebyla komponována, bloková struktura v místě i uliční fronta do Spálené ulice jako vnímatelné urbánní kvality zanikly. Hmotové odskočení jižní části budovy obchodního domu sice stále tvořilo přechod mezi vysokou budovou obchodního domu a nízkou stanicí metra, byl to však přechod příliš výrazný, vynucený demolicí, na který obchodní dům nebyl koncipován. Recentní náhrada vestibulu budovou Quadria znovuvytvořila uliční frontu bloku ve sledovaném úseku Spálené ulice a alespoň částečně i za nárožím do ulice Purkyňovy, celek této budovy potom vypovídá o snaze vyplnit v místě proluku a vytvořit svého druhu blokovou strukturu s novým veřejným prostorem. Výškový a hmotový úskok jižní části hmoty obchodního domu Máj tím definitivně ztratil své urbánní opodstatnění přechodu k nižší hmotě. Quadrium je stavba vyšší než přilehlé úseky obchodního domu, které dnes vytváří v urbánní struktuře centrální Prahy zcela akontextuální velmi objemný vlom do masy uliční fronty. Tento stav dnes zůstává již jen připomínkou zaniklé někdejší urbánní situace místa v 70. letech minulého století, a to ještě spíše připomínkou okolností, za kterých byl původní projekt upraven, než jeho prvotní inspirované ideje.“

Účastník řízení je přesvědčen, že technicistní stylový charakter ojedinělé budovy, který je v projektu rehabilitován, je zjevně významnější hodnotou než tvarové řešení zadní a laterální části budovy, vynucené dobovým výkonem státní správy, kdy byl posuzován zcela jiný urbánní kontext stavby. Je třeba zdůraznit, že to v žádném případě nebylo doložitelné původní autorské řešení a že k němu byli autoři systémem přinuceni. V tomto smyslu vyznívají i všechny přikládání posudky oceňující zachování architektonického jazyka v předkládaném návrhu úpravy budovy. (Vyznívá tak i rozkladové rozhodnutí Ministra kultury, jímž byla stavba za kulturní památku prohlášena, jak bude doloženo a uvedeno dále.)

Účastník řízení nesouhlasí s tvrzením NPÚ, že „Případné rozdíly mezi původním projektem a realizací nejsou z pohledu památkové péče podstatné, neboť památkově je oceněna finální realizace stavby“ Jiný než realizovaný projekt samozřejmě nemohl být v řízení o prohlášení za kulturní památku vyhodnocen. Z toho však nijak nevyplývá, že by nemohlo dojít k částečné rehabilitaci původního záměru, obzvláště když tvůrci jsou samotní autoři, v rámci obnovy a modernizace prohlášené kulturní památky při bedlivém posouzení jejího záměru a zachování profilových hodnot, dle ust. § 14 památkového zákona.

Jako důležitá informace se účastníkovi jeví i okolnosti, za jakých k prohlášení OD Máj za kulturní památku došlo. Bylo to v době, kdy tehdejší nový vlastník budovy, společnost Tesco po vyhodnocení stavu objektu rozhodl, že bude výhodnější objekt demolovat, než finančně náročně sanovat jeho technickou a morální zastaralost.

Proti demolici profilového obchodního domu minulé éry se však záhy zvedla vlna protestů z řad odborné i laické veřejnosti. V důsledku toho byl objekt posléze prohlášen za kulturní památku. Nestalo se tak tedy primárně z popudu poznání hodnot a kvalit objektu, ale zejména z důvodu potřeby okamžité a účinné obrany před demolicí. Účastník řízení touto poznámkou jen doplňuje kontext informací a okolností, které vedly k prohlášení objektu.

Účastník řízení dále konstatuje, že v rozkladovém rozhodnutí Ministra kultury ČR čj. 18734/2006, kterým teprve byla budova obchodního domu Máj za kulturní památku prohlášena, se uplatňuje jako kritérium prohlášení hodnocení stavby po stránce architektonicko-technické, slohové a výrazové a otázka přizpůsobení se dobové regulaci v části hmoty stavby není jako hodnota zmíněna (s. 15 Rozhodnutí).

Je zde dokonce (a naopak uvedeno): „...je nadbytečné polemizovat s názory ohledně urbanistické hodnoty či o kontextuálních aspektech, protože zde se názory odborné veřejnosti, včetně Ministerstvem kultury obstaraných stanovisek, vzájemně liší, přičemž v současné době nelze v této věci vyvodit jednoznačný závěr. Naproti tomu mám za to, že Ministerstvo kultury shromáždilo dostatek důkazů ohledně nesporné architektonické hodnoty věci, které svědčí o tom, že předmětná stavba směřovala ateliér SIAL ke stylu high-tech a současně se sblížoval s neofunkcionalismem.“ (s. 15) Tolik výrok ministra kultury jako nejvyššího správního orgánu na úseku památkové péče. Shodné hodnocení nalezneme i v Rozhodnutí Ministerstva kultury o prohlášení za kulturní památku čj. 4389/2006, zde na s. 13, podrobněji pak též na s. 11 a 12. Hodnoty, pro které byla stavba Ministerstvem kultury prohlášena za kulturní památku a Ministrem kultury potvrzena, jsou tak architektonické, stylové, s přihlédnutím k architektonické estetice (poetice), a to zejména ke stylu high-tech. Z toho je zřejmé rovněž, že budova obchodního domu Máj byla prohlášena za kulturní památku pouze pro své hodnoty architektonické, nikoliv urbanistické, ba dokonce lze logicky dovodit, že byla prohlášena za kulturní památku proto, že její hodnoty architektonické převážily její sporný dopad urbanistický. Uvádí se zde totiž doslova, že „... se názory odborné veřejnosti, včetně Ministerstvem kultury obstaraných stanovisek, vzájemně liší, přičemž v současné době nelze v této věci vyvodit jednoznačný závěr“. V případě nejednoznačného závěru by správní orgán dle ust. § 5 ust. ve smyslu ust. § 2 a odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění, nemohl vydat rozhodnutí, jímž by omezil práva vlastníka. Z toho hlediska správní logiky vyplývá, že věcně, předmětně, uměleckohistoricky ani ze správního pohledu neodpovídá stavu věci již výše citovaný výrok NPÚ: „Jako památková hodnota tvořící podstatu stavby, byl uznán i způsob vyřešení problému výškového rozdílu mezi vyšší zástavbou Národní třídy a tehdy nižší zástavbou ve Spálené ulice. Je naopak zjevné, že způsob vyřešení problému výškového rozdílu nebyl jako hodnota ve správním řízení o prohlášení za kulturní památku identifikován, jedná se o mylný názor či výklad NPÚ. K nesprávné interpretaci v textu NPÚ došlo zřejmě proto, že podobné výroky o urbanistické hodnotě se v rozhodnutí Ministerstva kultury skutečně objevují, jsou zde však pouze citovaným argumentem odborníků posuzujících stavbu, s nimž se správní orgán vyrovnával, které však nebyly do odůvodnění rozhodnutí správním orgánem převzaty. Z uvedené argumentace obsáhlého řízení vedeného na Ministerstvu kultury i samotným Ministrem kultury dospěl účastník řízení k závěru, že tvar budovy směrem ke dnešní budově Quadria, jenž byl důsledkem reakce na dobovou (dnes již zaniklou) urbánní situaci, není hodnotou, pro níž byla stavba za kulturní památku prohlášena, a neváže tak správní orgán k tomu, aby ji správním rozhodnutím fixoval, a to zejména za situace, kdy je navrženým řešením rehabilitován původní hmotově kompoziční záměr a na řešení se podílejí původní autoři stavby.

Autoři jsou toho názoru, že orgány památkové péče jen stěží mohou postulovat dogmatický imperativ nedotknutelnosti institutu prohlášené kulturní památky na funkcionalistickou stavbu, která je již z podstaty svého vzniku předurčena k vývoji a modifikacím v závislosti na funkční potřebách, navíc tehdy, když u této proměny jsou původní autoři, kteří své stavbě rozumí a chápou její podstatu i hodnoty nejlépe. Otázku autorství památkový zákon neřeší a nedává autorům „volnou ruku“ k úpravě jejich vlastního, památkově chráněného autorského díla. Je však třeba uvážít, že prohlášená památka se v jazyce zákona označuje jako památka kulturní a podíl autorů, jejichž dílo bylo institutem prohlášené kulturní památky oceněno, nepochybně zvyšuje legitimitu takového zásahu a není irrelevantní, tudíž je třeba významně jej zohlednit a považovat za opodstatněný a oprávněný. Ze správního pohledu je navíc rovněž důležitým svědectvím ve věci. Autoři projektu se ostatně opakovaně účastnili řady jednání před orgány památkové péče i širším plémem odborníků, kde minulost projektu, průběh jeho přípravy, zásahů do projektu z vyšší úřední moci i výstavby připomněli a doložili dokumenty ze svého archivu. Je třeba zmínit, že původní projekt předpokládal kubické zakončení v rámci průběhu ulice Spálená. Stejně tak měl ve své původní podobě OD Máj v sousedství na dům Evald na Národní třídě těsně navázat a stejně tak měl větší část podkasání parteru na Národní třídě zarovnat fasádou v jedné úrovni až k chodníku, bez vykonzolování. Autoři projektu jsou jednoznačně toho názoru, že stávající řešení bylo poplatné své době a způsobu prodeje a s tímto řešením se neztotožňovali. Předkládané řešení považují za architektonicky čisté, tzn. funkční a estetické zároveň, které vhodně navazuje na řešení vyšších pater fasády, resp. pláště jako celku. Aktuálně navržené a posuzované řešení reaguje i na situaci vzniklou po výstavbě budovy Quadria, vzhledem k níž samozřejmě nemohla být budova OD Máj historicky komponována.

Tento aspekt problému popisuje i odborné vyjádření NPÚ na s. 5: „Nedávná mise UNESCO uvádí k navyšování budov v centru následující: ‚Integrita Historického centra Prahy je ohrožena tlakem developerů, kteří usilují o výstavbu nových předimenzovaných budov v centru města a v jeho nárazníkové zóně. K sousednímu objektu Quadrio, na jehož výšku se snaží návrh přístavby OD Máj dotáhnout, uvádí: ‚Při pohledech do dálky přes město však komerční bloky zasahují do harmonické střešní krajiny. Jsou příliš vysoké a jejich černá estetika je dominantní i rušivá. Výtka k zásahu hmoty stavby do harmonické střešní krajiny je platná i pro předložený návrh OD Máj, zejména pro to, že oba objekty na sebe navazují a v dálkových pohledech by se spojily nad střechami do jednoho rušivého elementu, dále podpořeného novostavbou polyfunkčního domu Drn na Národní třídě.‘“

K tomu účastník řízení dodává, že střešní krajina v dotčené lokalitě není „harmonická“, ale značně heterogenní a že posuzovaný návrh naopak zklidňuje, potlačuje dominanci budovy Quadria i existující výraznou dominanci vlastní slepé bílé štitové stěny, jež s ním vytváří kontrast. Budova Quadria je však ze všech stran opatřena fasádami, zatímco u OD Máj se jedná o dominující štitovou bílou zeď. Rovněž tak návrh zklidňuje rozeklanou akontextuální uliční frontu mezi vyšší částí obchodního domu při Národní třídě a budovou Quadria. Při vší úctě k misi UNESCO je třeba konstatovat, že její názory na nové stavby v centru historické Prahy nejsou jednoznačné, například v uváděné zprávě je oceňována navržená rozměrná budova od architektky Zaha Hadid u Masarykova nádraží. Pokud se UNESCO nevyjádřilo přímo k projektu hmotové úpravy budovy OD Máj, považuje účastník řízení za zcela neodůvodněné se názorem instituce ve věci, kterou neposuzovala, zaštiťovat. Uvedený názor proto nepovažuje účastník řízení za relevantní důkaz ve správním řízení.

Účastník řízení dále nesouhlasí s výrokem: „Nutné je zachovat eskalátorovou halu v celém jejím výrazu a nenarušit uspořádání eskalátorů, včetně lávek do prodejních pater. Excentrické vedení eskalátorů, použití lávek a odhaleného vedení technologických rozvodů je inspirováno architekturou high-tech, a tudíž základní a neměnitelnou podstatou této kulturní památky.“

Z „inspirace“ nelze vyvozovat neměnitelnost, ale je nezbytné nejprve posoudit, v čem daná úprava hodnoty haly mění a jakým způsobem a zda se inspirace high-tech vytrácí, či nikoliv. Účastník řízení se domnívá, že se nevytrácí a že výrok NPÚ není odůvodněný. Tato skutečnost je zmíněna i v závěru souhlasného posouzení (vyjádření) IPR HMP: „Vzhledem k tomu, že je obchodní dům Máj, vystavěný v 70. letech 20. století ve stylu high-tech, významnou stavbou zapsanou na seznam nemovitých kulturních památek, navrhované řešení reflektuje původní vzhled stavby, a to včetně barevnosti, rastrování apod.“ Správní orgán by měl vzít v úvahu, že předloženým návrhem je významně rehabilitováno interiérové řešení znovu odhaleného vedení technologických rozvodů, které bylo pro původní architektonický výraz všech interiérů budovy naprosto a zásadně konstitutivní a dnes je téměř úplně zastřeno druhotnými podhledy. Tato pozitivní změna dle mínění účastníka řízení naprosto převažuje nad dílčí úpravou eskalátorů, jež svou funkcí již neodpovídají současnému provozu. Správní orgán by měl ve smyslu správního řádu posuzovat navržené úpravy v celku a ve vzájemném porovnání, o což jej účastník řízení na tomto místě žádá. Další důležitou skutečností je fakt, že orgány památkové péče historicky připustily určitou míru degradace architektonického řešení fasády směrem k budově Quadrio, když připustily faktické zaslepení této architektonizované fasády. Tím reálně došlo ke zrušení této pohledově komponované architektury a snížení významu řešení eskalátorové haly jako takové. Dílčí úprava směru jízdy eskalátorů a jejich pozice je v tomto srovnání již jen nepodstatným odchýlením se od původního řešení a jeho architektonického ztvárnění a je plně opodstatněna potřebou modernizace a adaptace na soudobé funkční požadavky obchodního domu. Principiálně je rovněž třeba přihlídnout k tomu, že objekt je značně poznamenán vlivy dlouhodobě zanedbané údržby a řada konstrukčních řešení a původních materiálů dožívá či dožila. Podrobněji o tom pojednává například vyjádření ke stavu obvodového pláště, které je součástí podání a předložené projektové dokumentace (tyto skutečnosti NPÚ ve svém vyjádření zcela pomíjí). Plánovanou rozsáhlou modernizací, finančně velmi nákladnou, jednoznačně dojde ke zcela žádoucímu a nezbytnému stavebně technickému zhodnocení budovy jako takové, přičemž její profilová architektura bude zachována, elementární hodnoty podrženy a doplněny o autorskou adaptaci soudobým funkčním a sociálně-ekonomickým potřebám.

NPÚ své posouzení zakončuje výrokem metodologické povahy: „Z protikladu působení památky vůči moderní společnosti nevzniká nárok na přeměnu památky, naopak jde o jednu z definičních hodnot pro její zachování – viz Rieglova Moderní památková péče.“ K tomu účastník řízení dodává, že návrh je rehabilitací původního hmotového a ideového řešení budovy, nikoliv aktualizovanou či módní slohovou interpretací. V tomto smyslu jej také vnímají odborní posuzovatelé. Jejich písemná posouzení jsou součástí spisu a správní orgán je může využít. Rieglova, byť jen chvatně citovaná teze, byla aplikována jako spíše formální důkaz metodologické způsobilosti, byla totiž však aplikována na rehabilitační projekt, který o žádný „protiklad“ neusiluje. Navíc účastník řízení poznamenává, že Rieglovy více než sto let staré teze, byť jistě mají svou váhu i dnes, jsou pochopitelně poplatné své době a kontextu vědomostí a zkušeností.

Okolnosti vzniku funkcionalistických a brutalistických staveb v 70. a 80. letech 20. století jsou natolik odlišné, specifické a společensko-ekonomicko-kulturně posunuté, že je opravdu jen stěží možné aplikovat na ně myšlenkové teorie o několik generací starší. Navíc Rieglova teorie památkové péče rozhodně není všeobecně přijímaným územ a metodologickou základnou současné památkové péče a moderní památková péče naopak vedla a vede s Rieglovými postuláty řadu oprávněných polemik.

2/ SHRNUTÍ VYJÁDŘENÍ ÚČASTNÍKA ŘÍZENÍ

Účastník řízení se domnívá, že ve věci argumentoval již dostatečně a přechází k závěrečnému shrnutí. Má za to, že prokázal, že vyjádření Národního památkového ústavu v rámci zákonem mu stanovených povinností ve skutečnosti neposoudilo projednávanou věc z pohledu odborné složky státní památkové péče dostatečně a subjektivně zkreslilo skutečný předmět ochrany dotčené kulturní památky stanovený v textaci rozhodnutí o jejím prohlášení. Národní památkový ústav tak neposoudil návrh řádně a nevyhodnotil se znalostí skutečný stav věci, ale současný, jevový stav objektu prohlásil za neměnitelný. Návrh nebyl posouzen adekvátně a v mezích, které NPÚ ukládá památkový zákon. Vyjádření Národního památkového ústavu neaplikovalo obecné principy odborné úvahy ve vztahu k žádosti a neposoudilo správně návrh/žádost v historických souvislostech vývoje budovy a jejího urbánního kontextu. Vzhledem k tomu, že se jedná o funkcionalistický objekt obchodního domu s kanceláři a jeho vnější forma je úzce spojena s vnitřní strukturou a využitím objektu, nebyla v souladu s dikcí zákona a příslušného nařízení vlády zohledněna ani potřeba stavebně technického zhodnocení morálně i technicky zastaralého objektu a potřeba jeho soudobé adaptace a přizpůsobení požadavkům na současné standardy obchodování v dané kategorii objektů. Za této situace jsou samozřejmě i odůvodňující závěry odborného vyjádření těmito nepřesnostmi a celkovou nesprávností zatíženy. Citace z platných legislativních předpisů, není-li spojena se zdůvodněnou analýzou toho, proč jim návrh neodpovídá, není odborným odůvodněním, o než se lze při vydání správního rozhodnutí opírat. Z textace a způsobu výkladu a postulate závěrů se dokonce zdá, že nejprve uzrálo rozhodnutí považovat návrh za vyloučený a teprve potom se ve věci hledaly argumenty. Účastník řízení má za to, že v tomto vyjádření veškerou argumentaci NPÚ ve věci prokazatelně a přezkoumatelně vyvrátil. Ze všech výše uvedených důvodů má účastník řízení rovněž za to, že naopak doložil návrhem samotným, tímto vyjádřením a kladným posouzeními renomovaných odborníků a souhlasným stanoviskem IPR HMP, že předmětný návrh, odpovídající platnému územnímu plánu, je rovněž v souladu s parametry ochrany kulturní památky i plošné památkové ochrany v rámci Památkové rezervace v hlavním městě Praze a napomůže pozitivně dotvoření její urbanisticky nedokončené a době poplatné části. Proto účastník žádá správní orgán OPP MHMP, aby ve věci zpracované a výše oponované odborné vyjádření NPÚ neakceptoval, vydal kladné závazné stanovisko a stanovil v souladu s příslušnými ustanoveními památkového zákona podmínky pro další stupně projektové dokumentace. Účastník řízení je připraven je přijmout.

Přílohou námitek účastníka řízení byly následující posudky:

- Obchodní dům Máj/PRIOR 02 – My/, Praha - Nové Město, Studie přestavby - architekti [redacted] – 2019 [redacted] (OS IntC20th, 09/2019)
- Přestavba obchodního domu Máj – vyjádření k návrhu [redacted] [redacted] (rik architektury, 09/2019)

- Odborné posouzení úprav obchodního domu Máj z hlediska památkové péče, Dokumentace pro územní řízení, [redacted] Architekti s.r.o., zastoupená [redacted]
- Posudek projektu renovace budovy „Máj“ z hlediska architektonického řešení a památkové péče [redacted]

Z výše uvedených posudků MHMP OPP uvádí následující, pro posouzení věci významné skutečnosti:

- Obchodní dům Máj (PRIOR 02 – My), Praha - Nové Měst Studie esta [redacted] - architekti [redacted] – 2019 [redacted] MOS IntC20th, 09/2019):

Architekti John Eisler a Martin Rajniš, spoluautoři původního návrhu z počátku sedmdesátých let, byli postaveni před velmi složitý úkol, jak novým požadavkům vyhovět a zároveň zachovat původní charakter stavby. Hlavním diskutovaným problémem je zvýšení jihozápadní části fronty do Spálené ulice pro funkci na úroveň nivelity římsy paláce Quadrio, vyjádření této nové funkce do prostoru Spálené ulice a last not least i problém zešíkmení římsy proskleného světlíku -- klimatronu, které ztratilo své původní funkční nebo opodstatnění s ohledem na okolní zástavbu, která se měřítkově radikálně proměnila. ....cílem architektů bylo vytvořit architektonický objekt jako i n s t r u m e n t, demonstrující sebevědomě a jasně jeho funkční náplň. V tomto smyslu je změna podoby průčelí do Spálené ulice zcela v intencích původního smyslu architektonické koncepce. Zachování zešíkmení světlíku - klimatronu, které je v této souvislosti diskutováno, je z tohoto pohledu architektury jako instrumentu připomenutím - reminiscencí na původní prostorovou situaci domu samého i jeho okolí. Autorům této studie se podařilo velmi úspěšně navázat na jazyk původního návrhu obchodního domu Máj /nebo ještě lépe Prior 02/, zachovat jeho charakter a zároveň se i zodpovědně vyrovnat s velmi komplikovaným zadáním investora. Doporučuji proto tento návrh schválit k dalším fázím projektu.

- Přestavba obchodního domu Máj – vyjádření k návrhu [redacted] historik architektury, 09/2019):

Je důležité si uvědomit, že projekt přestavby (či spíše adaptace) budovy obchodního domu Máj byl svěřen jejímu původnímu autorovi, který mezitím nabyl nové rozsáhlé zkušenosti jako projektant v newyorském atelieru světově významného architekta Richarda Mayera. Přestože jeho inovativní zásahy do formálního řádu stavby a jejího vnějšího vzhledu jsou citlivé a jemné, téměř nenápadné, projevují se v předložených vizualizacích poměrně efektivně. Stavba, třebaže si uchovává v hlavních rysech původní podobu, získává zejména v pohledech z Národní třídy transparentnější ráz, jistou vylehčenost i přesto, že její objem je uzavřen do kompaktnějšího bloku, než jak tomu bylo dříve. Na hlavním průčelí do Národní třídy se znovu objevuje původní znak 02 jako výrazný symbol „heroické minulosti této budovy.“ Autor též pečlivě chrání a v původní zprávě uvádí signifikantní prvky a detaily budovy, které jako její původní projektant dobře zná. Domnívám se, že inovovaná a nenápadně rozšířená budova obchodního domu Máj dostává v projektu přestavby nový impuls, který ji přizpůsobuje podmínkám dnešního provozu na jedné straně a zároveň ji vizuálně prosvětluje a osvěžuje.

V obraze architektonické rozmanitosti uliční fronty Národní třídy hraje intenzivnější roli, než jakou hrála její poněkud těžkopádnější původní podoba. Památková podstata této brutalistní budovy není podle mého názoru novými zásahy poškozena.

- Odborné posouzení úprav obchodního domu Máj z hlediska památkové péče, Dokumentace pro územní řízení, John Eisler a E.M.R. Architekti s.r.o., zastoupená [REDACTED]

„.....Novostavba obchodního domu Máj tedy nebyla jen abstraktním inovativním technicistním dílem a nevázanou manifestací české mutace dobového progresivního architektonického myšlení, ale byla historicky limitována. Dobové podmínění proměny původního „ideálního“ návrhu mělo přitom v daném případě velmi konkrétní důvody a dopady. Tyto důvody ovšem záhy zanikly, a to s dopadem na vyznění nové stavby v lokálním kontextu.....Recentní náhrada vestibulu budovou Quadria znovuvytvořila uliční frontu bloku ve sledovaném úseku Spálené ulice a alespoň částečně i za nárožím do ulice Purkyňovy, celek této budovy potom vypovídá o snaze vyplnit v místě proluku a vytvořit svého druhu blokovou strukturu s novým veřejným prostorem. Výškový a hmotový úskok jižní části hmoty obchodního domu Máj tím definitivně ztratil své urbánní opodstatnění přechodu k nižší hmotě. Quadrium je stavba vyšší než přilehlé úseky obchodního domu, které dnes vytváří v urbánní struktuře centrální Prahy zcela akontextuální velmi objemný vlom do masy uliční fronty..... Navržené nové řešení z větší části rehabilituje fasádní plášť stávající budovy, což je zjevné a nevyžaduje komentář. Návrh však má uvažovanou dostavbou urbanistický dopad: dotváří a harmonizuje hmoty budov při Spálené ulici, zmíněný hmotový „vlom“ eliminuje..... doplnění hmoty mezi Národní a Quadriem je urbanisticky adekvátním, byť opačným řešením, jak hmotové poměry harmonizovat. Návrh nicméně snahou po přesné rekonstrukci původní lapidární hmotové ideje není. Respektuje charakteristikou siluetu fasády do Spálené ulice odskokem od její plochy a nenastavuje ani krajní úsek hmoty obchodního domu, dnes budovou Quadria zaslepenou eskalátorovou halu: tato hala se tím mění na úsek veřejné pasáže, která se v ní také skutečně nachází. Považuji toto řešení za sofistikované a typologicky oprávněné. Reaguje jak na změněnou urbanistickou situaci, tak na původní nerealizovaný záměr a volbou shodného architektonického jazyka dostavby (kompoziční rastr nástavby odpovídá rastru současné budovy) je ohleduplné k dosavadní architektonické formě, která byla prohlášena kulturní památkou. Toto dotvoření stavby je v mnoha ohledech ojediněle legitimní. Tým, který stojí za návrhem, ztělesňuje osobnostmi J. Eislera a M. Rajniše personální kontinuitu, autorskou legitimitu a architektonickou integritu. Návrh je rovněž svého druhu obnovou či oživením základního původního smyslu architektonické koncepce, vytvořit funkcionální dílo..... nově navržené řešení samozřejmě dosavadní zástavbu objemově zahušťuje a zvedá její hladinu, byť v místě nepřekračuje hladinu zástavby stávající a nezakládá její vyšší úroveň. Nárůst je vnímatelný i v panoramatických pohledech. Nelze jej však považovat apriorně za závadu..... Návrh hodnotím jako autorské pokračování dávného díla, přirozeně ohleduplné k dobově nakonec postavené budově, urbánně správné a přijatelné i v širším kontextu Nového Města, doporučuji jeho kladné posouzení.“

- Posudek projektu renovace budovy „Máj“ z hlediska architektonického řešení a památkové péče XXXXXXXXXX
  - *Dosavadní podoba vrcholu budovy, který se snižuje směrem k jihu, ztratila po výstavbě Quadria jakékoliv odůvodnění. Díky tomu, že nástavba bude mírně uskočena, fasáda ve Spálené ulici neztratí původní siluetu. Eskalátorová hala zůstane zachována, pouze dojde k úpravě počtu a směru eskalátorů a celý prostor získá prosklený strop. Dojde tak k výrazně lepšímu prosvětlení. Jelikož funkci strojovny v 7. patře nahradí kanceláře, budou stěny z vlnitého plechu odstraněny.*
  - *Také dojde k zrušení průchodu při křížení Národní Třídy a Spálené ulice. Stěna z betonových panelů při Spálené ulici se vizuálně nezmění. Hlavní průčelí do Národní Třídy ulice musí být kvůli totálnímu dožití lehkého obvodového pláště zásadně rekonstruováno, přičemž místo neprůhledných kovových lamel budou osazeny nové, které by měly mít mikro perforování. Takto se zachová vnější vzhled, ale dojde k prosvětlení vnitřních prostor. Za velice přínosný prvek lze považovat obnovu nápisu „02“ na této fasádě. Tím jako by se navrátil étos libereckého SIALu, jedné z nejvýraznějších českých kanceláří druhé poloviny 20. století.*
  - *Předložený návrh lze přijmout z několika důvodů. Zásadně nenaruší dosavadní stav a dorovnání střešní krajiny při Spálené ulici lze brát spíše jako přínos. Tato renovace navíc technicky i morálně prodlouží životnost polyfunkčního domu, přičemž původní obchodní funkce zůstane zachována. Tento argument se jeví zásadní i s ohledem na nešťastnou demolici obchodního domu „Ještěd“ v Liberci. A jak ukazují jiné příklady, ani památková ochrana nemusí být stoprocentní zárukou životnosti stavby.*
  - *A v neposlední řadě je důležitým, ne-li nejdůležitějším faktorem, že renovaci projektuje jeden z původních architektů John Eisler. Vstup autora (resp. jednoho z autorů) do vlastní starší realizace se jeví v obecné rovině jako přípustný, ale zde v konkrétní rovině velice chvályhodný. Mohli bychom nalézt analogii například v rekonstrukci Domu ČKD na Můstku, kterou již v 21. století vedla Alena Šrámková, spoluautorka (2. autorem byl manžel Jan Šrámek) pův. stavby z let 1974 až 1983.*
  - *Projekt rekonstrukce OD Máj, vedený Johnem Eislerem, prošel složitějším vývojem, ve kterém je znatelný značný posun od původního radikálnějšího řešení ke konzervativnějšímu výsledku. Tento kompromis však není v konečném pohledu na závalu, ale vyjadřuje nejen kvality architektů, ale i jejich respektování památkové podstaty objektu.*
  - *Z výše uvedených důvodů lze tento návrh doporučit k realizaci, neboť nenarušuje zásadně architektonický výraz domu ani neporušuje jeho dnes již nezpochybnitelnou památkovou podstatu.*

Dále účastník řízení doložil jako další důkaz doplněk č. 1 – „Vizualizace a pohledy“ a soubor dokumentace „OD Máj – geneze návrhu.“

MHMP OPP si za účelem zjištění úplného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a všech okolností důležitých pro ochranu veřejného zájmu (§ 3, § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů) vyžádal další důkaz: Záznam ze zasedání Gremiální rady IPR dne 29.6. 2018. V diskusi Gremiální rady IPR bylo poukazováno na skutečnost, že prohlášením stavby ve snaze ji zachránit před zbouráním, byla zároveň „zakonzervována“ ve fázi, kdy bylo jasné, že nemůže fungovat.

Bylo upozorněno na problematičnost prohlašování obchodních domů za kulturní památky z důvodů dynamického vývoje funkce, na který je nutno reagovat. Dále bylo zmíněno, že zadáním stavby bylo „srovnat řimsu (do Spálené ulice) s okolní zástavbou“. Tento požadavek nyní ztratil smysl. Nicméně převážil názor, že uvedený charakteristický prvek západní fasády má pro stavbu signifikantní význam. V závěru zaznělo, že: „S památkovou materií je možné nakládat tak, aby rozkvetla a rozvinula se do podoby, která bude pořád skvělá a přijatelná. Může latentně zůstat připomínkou toho, co bylo původně, a co po té.“

Uplatněné námitky a návrhy MHMP OPP akceptuje v následujícím rozsahu:

Správní orgán při posuzování jednotl. důkazů a skutečností sledoval dvě základní roviny:

- A. Památkové hodnoty, pro které byl objekt prohlášen za nemovitou kulturní památku a je tedy zcela nezbytné je při stavebních úpravách obchodního domu zachovat.
- B. Posouzení, zda a jakým způsobem záměr narušuje předmět ochrany,
  - a. stanovený pro kulturní památku,
  - b. stanovený pro Pražskou památkovou rezervaci.

Ad A. Památkové hodnoty, pro které byl objekt prohlášen za nemovitou kulturní památku a je tedy zcela nezbytné je při stavebních úpravách obchodního domu zachovat.

Výše uvedené hodnoty jsou jasně specifikovány v rozhodnutí č.j. 4389/2006 o prohlášení souboru věcí obchodního domu MÁJ/TESCO č.p. 63 v Praze na Novém Městě za kulturní památku ze dne 2.10. 2006 (nabytí právní moci 3.1. 2007). Ministerstvo kultury v něm hodnotí předložené důkazy od str. 11 tohoto rozhodnutí, kde také specifikuje hodnoty posuzovaného souboru věcí:

- I. „OD Máj představuje významný doklad architektury 70. let 20. století, a to také v evropském kontextu, když navazuje na architekturu meziválečného funkcionalismu a high-tech. Na fasádách do Vladislavovy ulice je uplatněn kontrast plně prosklené eskalátorové haly s nečleněnou věží nákladních výtahů z pohledového betonu.“
- II. *Uměleckohistorická cena obchodního domu Máj/Tesco: spočívá především ve schopnosti jeho autorů vyrovnat se pohotově a samostatně s podněty, které na přelomu 60. a 70. let 20. století přinášely nejprogresivnější směry současné západní architektury, a to zejména hnutí high-tech a neofunkcionalismus. Pozemky pod stavbou, půdorys stavby, včetně vstupních prostor jsou důležitou součástí celku, když navíc spoluvymezují uliční čáry“*
- III. *Architektonická hodnota stavby: Mašinstickými prvky předjímal Eislerův, Masákův a Rajnišův obchodní dům Máj vývoj SIAL směrem k hnutí high tech. Krabicovostí své formy, prolamované pásovými okny, se Máj sblížoval s počínajícím novofunkcionalismem.*
- IV. *Primárním hlediskem v teorii architektonického konceptu (architektů období 60. a 70. let 20. století): byly funkční požadavky, tedy účelový záměr, který však nebyl chápán jako neměnný, konstantně daný, ale spíše jako perspektiva, kterou je nutno domýšlet, přesně formulovat a dokonce i vytvářet.*
- V. *Ministerstvo kultury nijak nepolemizuje s názory ohledně urbanistické hodnoty stavby obchodního domu Máj/Tesco, ani o kontextuálních aspektech problematiky, protože se zde názory odborné veřejnosti značně liší, přičemž v současné době nelze v této věci vyvodit jednoznačný závěr.*

Ad B.a : Posouzení, zda a jakým způsobem záměr narušuje předmět ochrany, stanovený pro dotčenou kulturní památku (dle rozhodnutí MK ČR č.j. 4389/2006)

Ad I. *„OD Máj představuje významný doklad architektury 70. let 20. století, a to také v evropském kontextu, když navazuje na architekturu meziválečného funkcionalismu a high-tech. Na fasádách do Vladislavovy ulice je uplatněn kontrast plně prosklené eskalátorové haly s nečleněnou věží nákladních výtahů z pohledového betonu.“*

Pokud jde o návaznost na předválečný funkcionalismus, k základním principům lze řadit zejména volný půdorys stavby, jejíž nosný systém tvoří sloupy, a uvolněné průčelí s pásovými okny. Návrh nijak nepotlačuje ani neznejasňuje skeletový konstrukční systém s volnou dispozicí a logicky na něj navazuje. Dispozice zůstává volná, dělení je nově provedeno lehkými příčkami (převážně SDK). Lehký obvodový plášť, který je z důvodů totálního technického dožití nahrazován, si v návrhu zachovává kompoziční rozvrh, barevnost i tloušťku rámu. Pásová okna jsou svojí pozicí, rozměry a rytmem nezměněna. Rastr doplněné hmoty odpovídá rastru hmoty původní. Styl High-tech, jehož charakteristické rysy jsou na objektu předmětem ochrany, kladl především důraz na technickou a technologickou složku díla. Pokud jde o významné prvky stavby, přihlašující stavbu ke stylu high-tech, jde především o prvek eskalátorové haly (v němž je možno sledovat pohyb návštěvníků), a řešení stavby jako univerzálně použitelného prostoru s měnící se funkcí. K těmto charakteristickým prvkům stavby a jejich uplatnění v rámci návrhu správní orgán konstatuje, že žádná z těchto charakteristických entit není odstraňována, nebo potlačována. Eskalátorová hala je v návrhu zachována. Mění se počet a rozmístění eskalátorů, což pro deklarovanou možnost pozorování technických prvků v prostoru není rozhodující. Významným zásahem do charakteru tohoto prvku byla výstavba paláce Quadrio v bezprostřední návaznosti na halu, čímž byla definitivně zamezena možnost pozorovat pohyb návštěvníků na eskalátorech z exteriéru. Na tento fakt projekt reaguje a alespoň vzdušnost a lehkost haly vrací hale prosklením stropu. Prostor zůstává nadále vertikálním komunikačním prvkem s vloženými technickými prvky – eskalátory. V prohlášení za kulturní památku zmíněný kontrast plně prosklené fasády s nečleněnou věží nákladních výtahů není projektem narušen ani zastřen. Podoba plného výtahového korpusu je identická, forma navýšení prosklenou hmotou je v kontrastu, který umožňuje jasné odlišení autentické a aditivní hmoty. Uvedený kontrast prosklené eskalátorové haly a výtahového korpusu je nejen zachován, ale zároveň v daných podmínkách umocněn proskleným stropem haly. Dalším prvkem je přiznaná podoba žebrových stropních TT panelů, které mají být v rekonstruované budově v maximální míře ponechány v původním, odhaleném stavu.

Ad II. *Uměleckohistorická cena obchodního domu Máj/Tesco: spočívá především ve schopnosti jeho autorů vyrovnat se pohotově a samostatně s podněty, které na přelomu 60. a 70. let 20. století přinášely nejprogresivnější směry současné západní architektury, a to zejména hnutí high-tech a neofunkcionalismus. Pozemky pod stavbou, půdorys stavby, včetně vstupních prostor a jsou důležitou součástí celku, když navíc spoluvymežují uliční čáry“*

Nesporný odkaz na hnutí high-tech a neofunkcionalismus v základních charakteristikách stavby (viz výše) je nezpochybnitelný, a předmětný projekt, jak je výše uvedeno, jej neznejasňuje. Zmíněná uliční čára je rozhraním mezi veřejným prostorem a soukromým pozemkem. V daném případě stávající objekt drží uliční čáru v ulici Národní a Spálená a tvoří kompaktní zástavbu. Výjimku tvoří 1. NP, kde je objekt oproti podzemním a nadzemním podlažím ustoupený směrem od ulice Národní.

Zde správní orgán poznamenává, že konstatování o pozemcích v prohlášení za kulturní památku je neutrální a nemá konkrétní výpovědní hodnotu pro předmět ochrany. Hranice mezi soukromým a veřejným prostorem (uliční čára) se záměrem stavebních úprav nemění. Pozemek parc.č. 737 je jako celek ve vlastnictví společnosti Máj Národní a.s.. K otázce změny ustoupení fasády v 1. NP do ulice Národní se MHMP OPP vyjadřuje níže.

Ad III. Architektonická hodnota stavby: Mašinstickými prvky předjímal Eislerův, Masákův a Rajnišův obchodní dům Máj vývoj SIAL směrem k hnutí high tech. Krabicovostí své formy, prolamované pásovými okny, se Máj sblížoval s počínajícím novofunkcionalismem.

Za mašinstické prvky jsou považovány odkryté technické rozvody a přiznané konstrukce. Jedná se o prvky, které v objektu mají i po jeho adaptaci zůstat, ať již jde o eskalátory nebo vedení rozvodů pod stropy. Krabicovost formy je nejen zachována, ale aditivní hmota na stanovený princip navazuje, i když v ustoupené poloze, prosklené, výrazově recesivní formě pláště, aby došlo k jasnému odlišení autentické a druhotné hmoty. V prohlášení OD Máj za kulturní památku se již konkrétně nehovoří o pojmu zmíněném Prof. Šváchou, kterým je „montážní vzhled“ (stavba se podobá okapotovanému stroji). Prosklený světlík (klimatron), který se návrhu objevil v souvislosti s požadavkem zadání původního projektu snížit stavbu směrem k dnes již neexistující zástavbě, je vžitým prvkem s dokumentární hodnotou. Propsání tohoto prvku do západní fasády projekt v konečné verzi návrhu ponechává. Tento požadavek byl zpracován do návrhu po konzultaci s MHMP OPP, neboť je signifikantním prvkem západní fasády.

Ad IV. Primárním hlediskem v teorii architektonického konceptu funkcionalistického myšlení: byly funkční požadavky, tedy účelový záměr, který však nebyl chápán jako neměnný, konstantně daný, ale spíše jako perspektiva, kterou je nutno domýšlet, přesně formulovat a dokonce i vytvářet.

Základní tezí funkcionalistického myšlení, zmíněnou v prohlášení, je programové heslo „Forma následuje funkci“. Jestliže vnímalo Ministerstvo kultury jako „...primární hledisko architektonického konceptu účelový záměr, který však nebyl chápán jako neměnný, konstantně daný, ale spíše jako perspektiva, kterou je nutno domýšlet, přesně formulovat a dokonce i vytvářet“, byl navržený objem vnímán jako potenciál pro další vývoj funkce.

Výše uvedenou tezi uvádí Ministerstvo kultury v prohlášení v souvislosti s námitkami vlastníka, týkajícími se nespolehlivé funkčnosti některých částí stavby, disproporčnosti skladových prostor a odbytových ploch, nebo defekty provozního uspořádání. Je tedy zřejmé, že ani MK ČR nevnímalo stavbu jako zcela neměnný organismus.

Ad V. „Ministerstvo kultury nijak nepolemizuje s názory ohledně urbanistické hodnoty stavby obchodního domu Máj/Tesco, ani o kontextuálních aspektech problematiky, protože se zde názory odborné veřejnosti značně liší, přičemž v současné době nelze v této věci vyvodit jednoznačný závěr.“

Na začlenění hmoty do urbánní struktury tedy Ministerstvo kultury nezaujalo jednoznačný postoj, tedy není z prohlášení zřejmé, zda hmotové řešení považuje za kvalitu či nikoliv. MK ČR k tomuto aspektu stavby záměrně nestanovilo jasný názor, proto lze dovodit, že hmotové řešení stavby nelze považovat za primární součást předmětu ochrany. Naopak poznamenává, že: „Naproti tomu Ministerstvo kultury shromáždilo dostatek důkazů ohledně nesporné architektonické hodnoty věci, když lze především uvést, že předmětná stavba mašinstickými prvky směřovala atelier SIAL ke stylu high-tech a současně sblížovala s počínajícím novofunkcionalismem.“

Z výše uvedeného vyplývá, že předmětem ochrany dotčené kulturní památky jsou zejména následující charakteristiky:

- Architektonické hodnoty stavby, směřující ke stylu high-tech,
- Mašinstické prvky a krabicovost formy s uplatněním pásových oken,
- Uplatnění kontrastu plně prosklené eskalátorové haly s nečleněnou věží nákladních výtahů z pohledového betonu.

Tyto kvality nejsou návrhem nijak atakovány či oslabovány.

Dále Ministerstvo kultury uvádí, že: „*Umělecko-historická cena obchodního domu Máj/Tesco spočívá především ve schopnosti jeho autorů vyrovnat se pohotově a samostatně s podněty, které na přelomu 60. a 70. let 20. století přinášely nejprogresivnější směry současné západní architektury, a to zejména hnutí high-tech a neofunkcionalismus.*“

Přestože se jednalo o tehdejší schopnost autorů, kteří vtiskli objektu Ministerstvem kultury uvedené hodnoty, mají hodnotící kritéria těchto autorů v procesu adaptace díla značnou relevanci.

Vedle specifické ochrany kulturní památky jsou předmětem ochrany na území Pražské památkové rezervace (PPR), kromě prohlášených kulturních památek rovněž stavby a plochy, které nejsou nemovitými kulturními památkami, ale které vykazují památkové nebo urbanistické hodnoty dotýkající se vnitřní i vnější architektury. Soudobými vstupy do stávající historické zástavby rezervace nesmí být narušena objemová a prostorová skladba historických objektů a poškozeno prostředí PPR.

B.b Posouzení, zda a jakým způsobem záměr narušuje předmět ochrany, stanovený pro Pražskou památkovou rezervaci.

Š i r š í u r b a n i s t i c k é v z t a h y

Objekt obchodního domu Máj/Tesco se nachází na nároží v sevření ulic Národní a Spálená. Urbanistická struktura v dotčené části Nového Města je zde výrazně výškově a slohově heterogenní. Ulice Národní vytváří rozhraní Starého a Nového Města. Probíhá jihozápadním směrem od Jungmannova náměstí k nábřeží Vltavy, kde její jižní stranu zakončuje u mostu Legií budova Národního divadla. Ulice Národní se nachází se v místech, kde byly ve středověku příkopy hradeb Starého Města. Ulice vznikla po roce 1781, kdy byl zasypán příkop, dělící Staré a Nové Město. V 19. století podél ní vzniklo mnoho významných budov, jako je například Národní divadlo, Akademie věd České republiky, či Kavárna Slavia v Paláci Lažanských. Ve 20. století byly mnohé historické budovy zbořeny a třída rozšířena. Brzy po výstavbě OD Máj (v letech 1972–1975) byla poblíž vybudována stanice metra Národní třída (v letech 1982–1985) a část zdejší tramvajové trati od křižovatky Na Perštýně na Můstek byla následně zrušena. Po demolici tzv. Chourových domů vedle Národního divadla byla na jejich místě vystavěna v 80. letech 20. století v brutalistickém stylu jeho Nová scéna. V roce 2018 vznikla na místě dlouholetého provizorního parkoviště nová budova DRN.

OD Máj spolu s OC Quadrio a domy č.p. 58 – 60, orientovanými do ulice Národní, a č.p. 145 do ulice Charvátovy, vytváří kompaktní blok, do něhož je vložen otevřený zásobovací dvůr OD Máj. Vyjma OC Quadrio se jedná o funkcionalistické, nebo funkcionalisticky přestavěné 6 – 8 podlažní domy (novoklasicistní administrativní a obchodní dům č.p. 60 z let 1924 – 26 od M. Blechy, objekt č.p. 59 z r. 1911, funkcionalisticky přestavěný, nastavěný v roce 1928, a funkcionalistický obchodní, kancelářský a nájemní dům Chicago, č.p. 58 z let 1927 – 28). Blok je vymezen ulicemi Národní, Spálená, Charvátova, Vladislavova a Purkyňova. Z ulice Národní je uvedený blok souvislou řadovou zástavbou domů navázán na blok staveb s vnitřními dvory v sevření ulice Národní, Jungmannovy, a Charvátovy, kterému dominují dvě výrazné objemné stavby: Palác Adria, postavený v rondokubistickém slohu a budova generálního ředitelství Škodových závodů, postavená ve 20. letech 20. století podle návrhu Pavla Janáka v duchu pozdního kubismu. V letech 1937 – 38 byl Škodův palác rozšířen o nové křídlo č.p. 41 v Charvátově ulici. S výjimkou č.p. 37, paláce Porgesů z Portheimu z 18. století, se jedná o hmotovou strukturu, vzniklou v průběhu 20. a 21. století, převážně vytvořenou výrazně objemnými celky s výškovou hladinou cca mezi 30 a 35 m (viz doložené rozvinuté pohledy Národní, Spálená, Charvátova). Tím se podstatně liší např. od navazující struktury zástavby sevřené ulicemi Spálená, Národní, Ostrovní a Mikulandská.

Směrem do Spálené ulice navazovalo původně na OD Máj několik historických domů, jejichž existence ovlivnila vstupní podmínky vyhlášené soutěže na jeho výstavbu. Domy byly zbourány při výstavbě metra – trasy B. Na místě přízemního, v prostoru nepatřičného objektu vstupu do metra, byl postaven soubor staveb OC Quario, k jehož výstavbě bylo vydáno závazné stanovisko MHMP 270253/2007 ze dne 7.8. 2007. Střední objekt Quadria dosahuje výšky cca 36 m, navazující křídla mají výšku 30,8 m. K významným stavbám zde náleží mohutná budova První české vzájemné pojišťovny, která nahradila pozdně barokní palác Hildprandtovský čp. 76/II, postavený v l. 1803-1804 podle projektu Zachariáše Ziegerta, a ještě rozsáhlejší klasicistní dům čp. 77/II.

Výše uvedené analýzy již umožňují posoudit relevanci jednotlivých důkazů, resp. podkladů pro vydání závazného stanoviska:

- K tvrzení NPÚ: „*Jako památková hodnota, tvořící podstatu stavby, byl uznán i způsob vyřešení problému výškového rozdílu mezi vyšší zástavbou Národní třídy a tehdy nižší zástavbou ve Spálené ulice OD Máj vyplňuje prostor mezi těmito výškami polygonálním prvkem, který spoluvytváří osobitou siluetu budovy a je ukázkou kvalitního způsobu propojení dvou úrovní. Změna okolní situace po výstavbě OC Quadrio ve Spálené ulici není a nemůže být důvodem pro narušení památkově hodnotné výškové kompozice.*“

Zde správní orgán podotýká, že výše uvedené Rozhodnutí Ministerstva kultury České republiky č.j. 4389/2006, které nabylo právní moci dne 3.1. 2007, o památkové podstatě objektu nehovoří, předmět ochrany je specifikován výše uvedenými kvalitami. Pokud jde o problém vyřešení výškového rozdílu mezi vyšší zástavbou Národní třídy a tehdejší zástavbou ve Spálené ulici, ve výše uvedeném rozhodnutí je aspekt hmotového řešení směrem do Spálené ulice zmíněn pouze v citacích podkladů, nikoliv však ve vlastních závěrech Ministerstva kultury ČR, uvedených od str. 11 tohoto rozhodnutí.

Zde se naopak uvádí: „...na základě výše uvedeného Ministerstvo kultury nijak nepolemizuje s názory ohledně urbanistické hodnoty domu Máj/Tesco, ani o kontextuálních aspektech problematiky, protože se zde názory odborné veřejnosti, včetně Ministerstva kultury liší, přičemž v současné době nelze v této věci vyvodit jednoznačný závěr.“

V tomto ohledu je MHMP OPP nucen konstatovat, že východiska NPÚ byla zde do té míry nepřesná, že vedla k nesprávnému závěru. V tomto bodě tedy nelze vycházet z obligatorního podkladu pro vydání závazného stanoviska pro stanovení požadovaných omezení.

Další shromážděné podklady v této otázce uvádějí:

Účastník řízení: *Pokud by současný vzhled tvořil památkovou podstatu, nebylo by možné provést žádnou viditelnou intervenci. V této souvislosti je třeba připomenout, že památkový zákon v ust. § 14 odst. 3 ukládá zachování kulturně historických hodnot jako kritérium posouzení a hodnotový princip, a nehovoří například o částech stavby.....Uváděný způsob „vyřešení problému“ má dnes již jen dokumentární, a to nečitelnou hodnotu, vypovídající o zastavovacích podmínkách v době, kdy v místě dnešní budovy Quadria stál blok nízkých historických domů, nikoli však kulturně historickou hodnotu významnou a konstitutivní. Původně navržená robustní až stereometrická hmota budovy byla v jižní části snížena, aby navázala na blok zde stojících nízkých historických domů.*

Dobové podmínění proměny původního „ideálního“ návrhu mělo přitom v daném případě velmi konkrétní důvody a dopady. Tyto důvody ovšem záhy zanikly, a to s dopadem na vyznění nové stavby v lokálním kontextu. Demolice nadzemních částí špalíčku historických domů ve Spálené ulici v úseku mezi Národní ulicí a ulicí Purkyňovou, umožněná „státním zájmem“ výstavby stanice metra B na konci 70. let, byla z hlediska dochované urbánní struktury značně destruktivní. Uliční fronta historických domů ustoupila výrazně odsazené přízemní budově vestibulu metra, ...Z obchodního domu Máj vytvořila stavbu téměř solitérní, na níž nebyla komponována, bloková struktura v místě i uliční fronta do Spálené ulice jako vnímatelné urbánní kvality zanikly. ....Recentní náhrada vestibulu budovou Quadria znovuvytvořila uliční frontu bloku ve sledovaném úseku Spálené ulice a alespoň částečně i za nárožím do ulice Purkyňovy...Výškový a hmotový úskok jižní části hmoty obchodního domu Máj tím definitivně ztratil své urbánní opodstatnění přechodu k nižší hmotě. Quadrium je stavba vyšší než přilehlé úseky obchodního domu, které dnes vytváří v urbánní struktuře centrální Prahy zcela akontextuální velmi objemný vln do masy uliční fronty. Tento stav dnes zůstává již jen připomínkou zaniklé někdejší urbánní situace místa v 70. letech minulého století, a to ještě spíše připomínkou okolností, za kterých byl původní projekt upraven, než jeho prvotní inspirované ideje.“

....Hlavním diskutovaným problémem je zvýšení jihozápadní části fronty do Spálené ulice pro funkci na úroveň nivity římsy paláce Quadrio, vyjádření této nové funkce do prostoru Spálené ulice a last not least i problém zešikmení římsy proskleného světlíku -- klimatronu, které ztratilo své původní funkční nebo opodstatnění s ohledem na okolní zástavbu, která se měřítkově radikálně proměnila. ....cílem architektů bylo vytvořit architektonický objekt jako i n s t r u m e n t, demonstrující sebevědomě a jasně jeho funkční náplň. V tomto smyslu je změna podoby průčelí do Spálené ulice zcela v intencích původního smyslu architektonické koncepce.“

████████████████████ *Dosavadní podoba vrcholu budovy, který se snižuje směrem k jihu, ztratila po výstavbě Quadria jakékoliv odůvodnění. Díky tomu, že nástavba bude mírně uskočena, fasáda ve Spálené ulici neztratí původní siluetu. Eskalátorová hala zůstane zachována, pouze dojde k úpravě počtu a směru eskalátorů a celý prostor získá prosklený strop. Dojde tak k výrazně lepšímu prosvětlení. Jelikož funkci strojovny v 7. patře nahradí kanceláře, budou stěny z vlnitého plechu odstraněny.“*

Dále uvádí MHMP OPP citaci ze Stavebně historického průzkumu ██████████
██████████ vývoji původního projektu uvádí:
„Několik alternativ řešení obvodového pláště s ohledem na situování obchodního domu Prior v centru historického jádra například žádal vypracovat dopis Obvodního národního výboru v Praze 1...To přivedilo změny ve formě návrhu. Úřady si vesměs přály, aby se více rozčlenily plochy fasád a aby se ve frontě do Spálené ulice hmota domu snížila na úroveň sousedních domů z 18. a 19. století...“

Odtud je patrné, že uplatněné snížení jižní části objektu nebylo autorským záměrem ale druhotně stanoveným požadavkem.

A konečně správní orgán podotýká, že v „Soupisu chráněných historických a architektonických prvků OD Máj/Tesco ██████████
██████████ na 2008), autoři uvádějí, že: *„Případná nástavba této terasy (4. patro – snižená část) nesmí porušit siluetu budovy ze Spálené ulice.“* Odtud je patrné, že i autoři Stavebně historického průzkumu a Soupisu chráněných historických a architektonických prvků OD Máj/Tesco nástavbu v principu připouštějí. Nutná míra ustoupení nástavby pro zachování autentičnosti západní fasády byla ověřována autory původní stavby v doložených zákresech.

MHMP OPP ve svém stanovisku k prohlášení věci za kulturní památku uvedl, že: *„svému účelu dnes, a zda vůbec někdy, neslouží terasa na kótě +17,76 m, kde je v současnosti umístěn na dobu určitou provizorní objekt pro vyřešení skladovacích problémů při provozování obchodního domu. A právě tato část by si zasloužila nové objemové i architektonické zhodnocení ve vztahu k domu samotnému i ve vztahu k sousedním objektům a potřebám současného provozu...“*

Z výše uvedeného správní orgán sumarizuje následující závěry:

- Zatímco MK ČR v rozhodnutí č.j. 4389/2006, které nabylo právní moci dne 3.1. 2007 shromáždilo dostatek důkazů ohledně nesporné architektonické hodnoty věci, neshromáždilo důkazy ohledně urbanistické hodnoty, protože se na ni odborné názory značně lišily.
- Snížení jižní části objektu nebylo autorským záměrem ale druhotně stanoveným požadavkem.
- Návrh je zástupci odborné veřejnosti přijímán jako autorské pokračování původního díla, a oživení původního smyslu architektonické koncepce vytvořit funkcionální dílo.

- K tvrzení NPÚ: „Zvedání a dorovnávání pražského horizontu je trendem, který jde zcela proti zásadám památkové péče. Nedávná mise UNESCO uvádí k navyšování budov v centru následující: „Integrita Historického centra Prahy je ohrožena tlakem developerů, kteří usilují o výstavbu nových předdimenzovaných budov v centru města a v jeho nárazníkové zóně.“ K sousednímu objektu Quadrio, na jehož výšku se snaží návrh přístavby OD Máj dotáhnout, uvádí: „Při pohledech do dálky přes město však komerční bloky zasahují do harmonické střešní krajiny. Jsou příliš vysoké a jejich černá estetika je dominantní i rušivá.“ Výtka k zásahu hmoty stavby do harmonické střešní krajiny je platná i pro předložený návrh OD Máj, zejména pro to, že oba objekty na sebe navazují a v dálkových pohledech by se spojily nad střechami do jednoho rušivého elementu, dále podpořeného novostavbou polyfunkčního domu Drn na Národní třídě. Tato situace hrozí konkrétně v důležitých pohledech z kopule Národního muzea a z věže Staroměstské radnice.“

Z doložených zákresů do fotografií je patrné:

V pohledu od jihovýchodu se v panoramatických pohledech (viz doplněk č. 1 - vizualizace a pohledy) zobrazuje holá jižní a východní fasáda hmoty OD Máj, jak je zcela zřejmé z výkresu 04 – Pohled západní a východní. Západní fasádu ponechává záměr v 1. plánu téměř beze změny. Aditivní hmota nepředstavuje absolutní navýšení objektu, ale doplnění hmoty existujících podlaží v jeho jižní části. Patrná je zde vyrovnaná výšková hladina původního a nového, hmoty však vykazují kontrast v důsledku odlišného provedení (plně štítové východní stěny a hmoty výtahu a prosklené aditivní hmoty). Vzhledem k ploše fasády do Spálené ulice je prosklená hmota od 5. NP ustoupena o cca 3 m. MHMP OPP považuje za důležité, aby se aditivní hmota i v reálné podobě nezobrazila jako extrémně tmavá, jako je tomu u objektu Quadria, ale jako světlá, která v daném případě přispěje k začlenění do hmotově prostorové struktury. Aditivní hmota působí v zákresech jako vzdušná, odlehčená forma bez jakékoliv aspirace na dominanci. Příznivý je i pohled ze Staroměstské radnice, kde nový objem částečně cloní tmavou hmotu Quadria. V přiblíženém pohledu od Prašné brány aditivní hmota tlumené barvy téměř zaniká, dominantní je v pohledu akcent věže paláce Koruna a nárožní akcent paláce ARA. Také v pohledu od Hladové zdi je celkové vyznění hmoty recesivního charakteru. MHMP OPP má za to, že doplnění hmoty, za předpokladu splnění podmínky č. 3 a č. 5 tohoto závazného stanoviska, bude v souladu s výše uvedeným předmětem ochrany.

K zásahu aditivní hmoty do prostředí PPR se vyjadřuje [redacted] posouzení úprav obchodního domu Máj z hlediska památkové péče, 2019): „Kromě institutu kulturní památky je budova obchodního domu Máj chráněna rovněž jako stavba, která se nachází na území památkové rezervace v hlavním městě Praze. Tento odlišný stupeň ochrany je nižší, pokud se týká důrazu na dochování vlastní stavby, zohledňuje však nadobjektová hlediska urbanistická, tedy to, jak vstupují jednotlivé úpravy stavby do chráněného historického urbánního kontextu. V tomto případě se jedná o budovu znatelně dostavovanou, nově navržené řešení samozřejmě dosavadní zástavbu objemově zahušťuje a zvedá její hladinu, byť v místě nepřekračuje hladinu zástavby stávající a nezakládá její vyšší úroveň. Nárůst je vnímatelný i v panoramatických pohledech. Nelze jej však považovat apriorně za závadu. Viditelný z (určitých) dálkových pohledů je obchodní dům Máj ve své severní části již od samého počátku, podobně jako obchodní dům Kotva či bývalá budova nakladatelství Albatros na nároží Národní třídy a ulice Na Perštýně, Tyto stavby ze socialistické éry z okolního kontextu vystupují a odlišují se i materiálově.“

Viditelné jsou i stavby vznikající po roce 1990, respektive až po roce 2000. Takovéto vystoupení recentních a subrecentních hmot nad okolní zástavbu je charakteristické a je již, jako historická vrstva, součástí památkové rezervace. V případě obchodního domu Máj se navíc jedná o úsek Nového Města, v němž převažuje novodobá zástavba ze 20. století s plochými střechami, takže zvolené řešení není ani morfologicky cizí okolní střešní krajině.“

MHMP OPP se ztotožňuje s názorem, že aditivní hmota je zřetelně odlišená, navrhovaná jako objem lehké, vzdušné formy. Rovněž souhlasí s tím, že novostavby uplynulých 30 let vytváří již samostatnou recentní vrstvu, kterou nelze apriorně vnímat jako negativní. V obdobné pozici byla dříve architektura funkcionalistická, která je dnes významnou hodnotnou vrstvou architektury na území Pražské památkové rezervace, s řadou prohlášených kulturních památek. Proto je správní orgán toho názoru, že není možné proces paušálně odsoudit, ale posuzovat jednotlivé případy z hlediska kvality architektonického řešení. V případě adice hmoty OD Máj dochází k rozšíření stávajících podlaží, nikoliv k jejímu celkovému navýšení. Přitom navržená adice je zde promyšleným architektonickým záměrem původních autorů, dodržujícím typologickou a stylovou charakteristiku.

K otázce nástavby kulturní památky:

Obdobný případ revitalizace obchodního domu s lokálním doplněním horních podlaží posuzoval MHMP OPP v rozhodnutí MHMP OPP sp.zn. S-MHMP 706534/2018, č.j. MHMP 1056247/2018 ze dne 31.5. 2019. Objekt OD Bílá Labuť, č.p. 1068 je nemovitou kulturní památkou, zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek pod R.č.Ú.s. 44485/1-1838. V tomto případě dokonce návrh vycházel z koncepce rozvoje areálu, uvedené autory samotnými jako 2. etapa výstavby, prezentovaná ve knize „Od maloobchodu k obchodním palácům“ vydané krátce po dokončení výstavby OD Bílá Labuť. Jednak se jedná o obdobný případ a zároveň je zřejmé, že typologický útvar obchodních domů byl již u funkcionalistických staveb z 30. let 20. století vnímán jako měnící se organismus v závislosti na vývoji komerčních proměn. Na tomto místě správní orgán poznamenává, že v souladu s § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, musí dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Z takto vyjádřené zásady legitimního očekávání musel MHMP OPP vycházet i při rozhodování v dané konkrétní věci.

V blízkém okolí stavby je možno jmenovat i další případy:

Rozhodnutím sp.zn. S-MHMP 392637/2019 ze dne 10.5. 2019 byla akceptována nástavba kulturní památky č.p. 750, k.ú. Nové Město, Jungmannova 34, Praha 1. Objekt je nemovitou kulturní památkou zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek pod R.č.Ú.s. 39948/1-1126. Uvedené rozhodnutí bylo potvrzeno Odborem Ministerstva kultury ČR, když: „neshledal takové právní vady vydaného rozhodnutí, které by mohly odůvodňovat zahájení přezkumného řízení.“

Střešní nástavba byla akceptována také v případě pavilonů B a C kulturní památky Šporkův palác, tedy směrem do ulice V Celnici (závazným stanoviskem sp.zn. SMHMP 1950374/2016 ze dne 19.4. 2017). Tyto budovy jsou součástí pozdně barokního Sweerts-Sporckova paláce. Pavilony B a C vznikly v roce 1921 podle projektu Karla Járava a Bohumíra Kozáka. Jejich nástavba vznikla při celkové rekonstrukci areálu kulturní památky podle projektu [redacted] a roku 2018.

Jiným příkladem nástavby v předmětné lokalitě je lokální nástavba paláce ARA, postaveného v letech 1923 – 1924 ve stylu rondokubismu, jako obchodní dům. Ačkoliv není palác ARA dosud kulturní památkou, jedná se o jednu z nejvýznamnějších staveb meziválečné architektury. Zároveň se jedná o skeletovou nárožní stavbu, tedy o stavbu z hlediska architektonických a památkových hodnot srovnatelnou s předmětným objektem. Obdobná střešní nástavba v ustoupené poloze oproti uličním fasádám byla na paláci ARA akceptována již v roce 2010 (závazným stanoviskem č.j. S-MHMP 252786/2009 ze dne 14.9. 2010), později byla tato nástavba řešena v rozhodnutí S-MHMP 1201478/2015 ze dne 20.8. 2015, v závazném stanovisku sp.zn. S-MHMP 339735/2016 ze dne 7.4. 2016, a v závazném stanovisku sp.zn. S-MHMP 169575/2017 ze dne 26.5. 2017.

Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že střešní nástavba kulturní památky v prostředí Pražské památkové rezervace není v principu vyloučena, neboť byla ve výše uvedených, a mnoha dalších příkladech MHMP OPP akceptována. Je tedy otázkou, jakým způsobem je možno v daném případě střešní nástavbu provést, aby nenarušovala předmět ochrany dané kulturní památky a na území Pražské památkové rezervace. To znamená, v souladu s předmětem ochrany, aby nástavba negativně neovlivňovala objekt jako celek, zejména jeho historické konstrukce, prvky a povrchy a aby nebyla narušena objemová a prostorová skladba historických objektů ani nebylo poškozeno prostředí Pražské památkové rezervace.

- K tvrzení NPÚ: *„Nutné je zachovat eskalátorovou halu v celém jejím výrazu a nenarušit uspořádání eskalátorů, včetně lávek do prodejních pater. Excentrické vedení eskalátorů, použití lávek a odhaleného vedení technologických rozvodů je inspirováno architekturou high-tech, a tudíž základní a neměnitelnou podstatou této kulturní památky.“*

Aby prověřil správní orgán možný rozpor navržených úprav eskalátorové haly se skutečným předmětem ochrany, analyzoval v tomto bodě rozhodnutí MK ČR č.j. 4389/2006 ve výše uvedeném aspektu a cituje tvrzení Ministerstva kultury v okruhu daného tématu:

„Na fasádách do Vladislavovy ulice je uplatněn kontrast plně prosklené eskalátorové haly s nečleněnou věží nákladních výtahů z pohledového betonu.“

Úprava vnitřního uspořádání eskalátorové haly zmiňovaný efekt nijak neovlivní.

Dále uvádí MK ČR v rozhodnutí o prohlášení jako připomínku k námitkám vlastníka objektu k nespolehlivé funkčnosti některých technických částí a proporčnosti skladových a prodejních prostor: *„Primárním hlediskem v teorii architektonického konceptu (architektů období 60. a 70. let 20. století) byly funkční požadavky, tedy účelový záměr, který však nebyl chápán jako neměnný, konstantně daný, ale spíše jako perspektiva, kterou je nutno domýšlet, přesně formulovat a dokonce i vytvářet.“*

Ministerstvo kultury vnímá jako jeden z charakteristických rysů příslušného proudu architektonické tvorby jeho flexibilitu. V tomto ohledu není proměna vnitřního uspořádání eskalátorové haly v konfliktu s deklarovaným předmětem ochrany.

Dále pak uvádí: *„Mašinstickými prvky předjímal Eislerův, Masákův a Rajnišův obchodní dům Máj vývoj SIAL směrem k hnutí high tech.“*

Mašinstické prvky měly demonstrovat radost z pohybu a umožnit pozorování viditelného pohybu návštěvníků. Tento moment se změnou vnitřního uspořádání eskalátorové věže neztrácí. S ohledem k výše uvedenému správní orgán předložené řešení vnitřní úpravy eskalátorové haly nerozporuje. Charakter eskalátorové haly byl výrazně změněn stavbou sousední budovy OC Quadrio. Předložený návrh obnovuje její původní atmosféru světlosti a vzdušnosti. Princip můstků/lávek je v návrhu zachován, rovněž je respektováno, resp. obnoveno odhalené vedení technologických rozvodů.

- K tvrzení NPÚ: *„Vybourání stropních panelů pro vytvoření atrii skrz obchodní patra přiblíží dům současným běžným obchodním centrům, což by v důsledku vedlo k setření výjimečného postavení památkově chráněné stavby. Současný návrh vnáší do mimořádně kvalitní budovy, dokladující vývoj domácí, evropské i světové architektury 70. let 20. století zásah, který nelze považovat za zhodnocení stavby. Případné rozdíly mezi původním projektem a realizací nejsou z pohledu památkové péče podstatné, neboť památkově je oceněna finální realizace stavby. Argumentace použitá v technické zprávě projektu, tedy že: „dnešní veřejnost je značně odlišná od doby, kdy stavba vznikla“, je platná, nicméně stejně platná je i pro památky gotické, renesanční, barokní, atd... Z protikladu působení památky vůči moderní společnosti nevzniká nárok na přeměnu památky, naopak jde o jednu z definičních hodnot pro její zachování – viz Rieglova Moderní památková péče. Obchodní dům Máj je dosud zachován téměř ve stavu, v jakém byl po dokončení. Zachování tohoto stavu jen posiluje „historickou hodnotu“ památky a z pohledu NPÚ je klíčový.“*

V daném případě správní orgán podotýká, že tvrzení odborné organizace je mylné. Projekt nevytváří „atria skrz obchodní patra“, ale propojuje lokálně pouze komerční plochy v 1. a 2. NP. Od 3. NP výše již nové optické a komunikační propojení v komerční ploše není navrženo. Tedy srovnání s „běžnými obchodními centry“ je liché. Atrium od 5. NP výše vzniká v dnes volném prostoru mezi stávající a doplněnou hmotou a má sloužit k prosvětlení kanceláří. S obchodními plochami tedy nijak nesouvisí.

K výše uvedenému MHMP OPP opět cituje základní tezi funkcionalistického myšlení zmíněnou v rozhodnutí o prohlášení objektu za kulturní památku: *„Forma následuje funkci.....primární hledisko architektonického konceptu je účelový záměr, který však nebyl chápán jako neměnný, konstantně daný, ale spíše jako perspektiva, kterou je nutno domýšlet, přesně formulovat a dokonce i vytvářet“.*

Pokud jde o lokální úpravy vnitřní dispozice, přiklání se správní orgán k názoru účastníka řízení, který uvádí že: *„...návrh je rehabilitací původního hmotového a ideového řešení budovy, nikoliv aktualizovanou či módní slohovou interpretací...“*. Je tomu tak mimo jiné proto, že předložený záměr zpracovali původní autoři stavby.

MHMP OPP nemůže souhlasit s tvrzením, že navrhované dispoziční úpravy by vedly k setření výjimečného postavení památkově chráněné stavby. Toto výjimečné postavení je charakterizováno ve výše citovaných závěrech formulovaných Ministerstvem kultury České republiky v Rozhodnutí o prohlášení stavby za nemovitou kulturní památku.

V dispozici jsou zachovány prvky a konstrukce, specifikované v rámci soupisu chráněných prvků (příloha Stavebně historického průzkumu Obchodního domu Máj/Tesco, [REDAKCE] at' už se jedná o železobetonový skelet, pohledově uplatněné TT panely, poloha komunikačních jader (schodiště v severozápadní části, nákladní a evakuační výtah, autovýtahy), převážně zachovaná jsou zábradlí schodišť, a konečně v rámci dispozice má být zachován i reliéf J. Seiferta.

MHMP OPP je si vědom primárních důvodů, které vedly vlastníka objektu k předloženému záměru. Je to v první řadě skutečnost, že organizace obchodních ploch, jejich struktura a provozní systém, přestaly odpovídat současným potřebám a trendům v oblasti trhu. V druhé řadě se jedná o prokazatelné dožití některých konstrukcí zejména obvodového pláště severní fasády. Projekt má tedy charakter jednak rehabilitační, a jednak animační. Z analýzy předmětu ochrany je zřejmé, že systém prodeje k němu nenáleží a v žádném případě jej nelze konzervovat.

MHMP OPP, který žádost posoudil, se neztotožnil s písemným vyjádřením NPÚ s tím, že příprava prací, uvedených v předloženém návrhu, je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustná za podmínek, uvedených ve výrokové části závazného stanoviska.

MHMP OPP se neztotožnil s vyjádřením NPÚ z výše uvedených důvodů.

Nemovitost č.p. 63 a pozemky parc.č. 737, 738/1, 738/2, 738/3, a 2387/2, jsou nemovitou kulturní památkou, zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek pod R.č.Ú.s. 102116, a spolu s pozemky parc.č. 739 a 740/2, se nacházejí v památkové rezervaci v hlavním městě Praze, prohlášené nařízením vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze,

Původní obchodní dům OD Prior byl realizován švédskou firmou ABV Stockholm v letech 1972-1975 podle projektu Johna Eislera, Miroslava Masáka a Martina Rajniše ze Stavoprojektu Liberec. Budova má tři podzemní a osm nadzemních podlaží, z nichž jsou čtyři poslední nadzemní podlaží ustupující. Významné dispoziční úpravy interiéru OD proběhly v letech 1993-1994 a 2008-2009.

Hlavní nosný systém tvoří železobetonový skelet, doplněný železobetonovými jádry. Opláštění nadzemní části budovy je provedeno kombinací plných a prosklených ploch. Plná fasáda je provedena z monolitických železobetonových stěn a prvků, opatřených místně vrchní obkladovou vrstvou z plechových kazet nebo profilovaného plechu. Prosklené fasády tvoří pravidelný rastr tabulí zasazených do kovových rámců.

Stavba je jednou z prvních staveb tohoto druhu v Praze, průkopnickou ve vědomém navázání na architekturu meziválečného funkcionalismu s prvky brutalistní architektury a předznamenávající v interiéru architektonické pojetí stylu high-tech.

Uměleckohistorická hodnota objektu spočívá především ve schopnosti autorů vyrovnat se s podněty, které na přelomu 60. a 70. let 20. století přinášely tehdy progresivní směry západní architektury, jako byl neofuncionalismus a high-tech. K hnutí high-tech, kterému se v českém prostředí říkalo mašinismus, se pražská stavba hlásí především stavební technologií tvořenou metodou suché montáže a způsobem, jakým architektura prezentovala oku diváka do té doby skrývanou infrastrukturu.

V případě Máje se jedná zejména o barevně natřená potrubí pod stropy obchodních prostor. Tato barevná potrubí jsou však od roku 1992 zakryta podhledy. Velký důraz byl dán i prezentaci mechanických a pohyblivých prvků v podobě eskalátorů v prosklené hale. Stejně rysy se v pozdější době výrazně uplatnily v nejvýznamnější stavbě raného období high-tech, kterou je Centre Georges Pompidou v Paříži, vystavěné v letech 1972–1977 dle projektu architektů Renza Piana a Richarda Rogerse. Fakt, že OD Máj byl dokončen o dva roky dříve, než zmíněná francouzská galerie, dává tuzemské stavbě v kontextu evropské architektury neopominutelný význam, který dokládá hojný výskyt v zahraniční literatuře.

Neofunkcionalistické prvky obchodního domu se projevují hlavně v důrazu na tenkost obvod. pláště s vysokými pásovými okny a skleněnými plochami. Neofunkcionalistický směr se ve světové architektuře objevil s nástupem skupiny New York Five koncem 60. let a OD Máj patřil ve své době k nejmonumentálnějším realizacím tohoto směru, je stavbou ve své době v Československu zcela ojedinělou. OD Máj byl v době svého vzniku mimořádně kvalitní stavbou a v současné době je vynikající a v detailu zachovalý příklad vývoje domácí i evropské architektury 70. let 20. století. Stavba je srovnatelná s díly předních světových architektů té doby, jako je James Stirling, Renzo Piano a Richard Rogers. Zároveň ji lze vnímat jako pohotovou odpověď na tehdy již běžící výstavbu centra Georges Pompidou.

Objekt je ojedinělý přehlednou dispozicí a řešením skladové a parkovací plochy i možností úprav prodejních ploch. Důležitými prvky, určujícími hodnotu fasády do ulice Národní, jsou kontrasty prosklených a plných ploch, včetně rastrového rozvržení. Neméně významnou součástí severního průčelí je rovněž povrchová textura a barevnost panelů, průhlednost a zrcadlivost oken, zaoblená konstrukce v 7. podlaží. Fasáda do Spálené ulice vytváří v uličních i dálkových pohledech charakteristickou stupňovitou siluetu budovy, jejíž podstatnou hodnotu tvoří i barevnost a textura hliníkových panelů na nároží do Národní ulice a betonová stěna z kanelovaných panelů s pravidelným rastrem, narušeným skleněnými tabulemi. Jižní průčelí s prosklenou stěnou bylo pohledově zcela zakryto objektem obchodního centra Quadrio. Dochovala se však významná konstrukce eskalátorové haly a plochou střechou a monolitické obvodové stěny výtahových jader. Výše zmíněné zachovalé části eskalátorové haly, včetně východního průčelí se programově odkazují na tehdy progresivní hnutí high-tech.

Předmětem památkové ochrany kulturních památek je obecně objekt jako celek, zejména jeho vodorovné a svislé nosné konstrukce, autentické konstrukce a prvky nenosné a výplňové. Předmětem památkové ochrany jsou na území Pražské památkové rezervace (PPR), kromě prohlášených kulturních památek rovněž stavby a plochy, které nejsou nemovitými kulturními památkami, ale které vykazují památkové nebo urbanistické hodnoty dotýkající se vnitřní i vnější architektury. Soudobými vstupy do stávající historické zástavby rezervace nesmí být narušena objemová a prostorová skladba historických objektů a poškozeno prostředí PPR.

V daném konkrétním případě je předmětem ochrany dle prohlášení objektu za kulturní památku *„schopnost autorů vyrovnat se pohotově a samostatně s podněty, které na přelomu 60. a 70. let 20. století přinášely nejprogresivnější směry současné západní kultury, je svědectvím vývoje lidí, skutečnost, že mašinstickými prvky Eislerův, Masákův a Rajnišův obchodní dům Máj předjímal vývoj SIAL směrem k hnutí high tech, a dále krabicovou formy prolamované na severu pásovými okny.*

Ve svém prohlášení Ministerstvo kultury naopak „*nijak nepolemizuje názory ohledně urbanistické hodnoty stavby obchodního domu Máj/Tesco, ani o kontextuálních aspektech problematiky, protože se zde názory odborné veřejnosti, včetně Ministerstvem kultury obstaraných stanovisek, značně liší, přičemž v současné době nelze v této věci vyvodit jednoznačný závěr.*“

Dále v prohlášení objektu za kulturní památku Ministerstvo kultury České republiky uvádí, že: „*primárním hlediskem v teorii architektonického konceptu byly funkční požadavky, tedy účelový záměr, který však nebyl chápán jako neměnný, konstantně daný, ale spíše jako perspektiva, kterou je nutno poznávat, domýšlet, přesně formulovat i vytvářet.*“ Tato argumentace se vztahovala k namítaným skutečnostem, že dochází k poruchám eskalátorů, skladové prostory jsou poddimenzované ad.).

Výše uvedené principy vnímá správní orgán jako výchozí pro rozhodování v dané věci.

K podmínkám, jimiž MHMP OPP omezil předložený záměr:

V otázce ustoupení parteru fasády do ulice Národní, resp. jeho zrušení v předloženém návrhu, vycházel správní orgán z následujících skutečností: V rozhodnutí Ministerstva kultury české republiky č.j. 4389/2006 se konkrétně o daném prvku nehovoří. Zmiňuje se o mašinstických prvcích, kterými obchodní dům Máj inklinoval k hnutí High tech, a také uvádí, že krabicovostí své formy, prolamované na severu pásovými okny, se Máj zároveň sblížoval s počínajícím novofunkcionalismem. Naopak zmiňuje, že primárním hlediskem v teorii architektonického konceptu funkcionalistického myšlení byly „*funkční požadavky, tedy účelový záměr, který však nebyl chápán jako neměnný, konstantně daný, ale spíše jako perspektiva, kterou je nutno domýšlet, přesně formulovat a dokonce i vytvářet.*“ Původní obvodový plášť je v projektu vzhledem k prokázanému dožití měněn, ale v návrhu zachovává jak kompoziční rozvrh, tak barevnost i tloušťku rámu. Pásová okna, zmíněná MK ČR, jsou svojí pozicí, rozměry a rytmem nezměněna. Rastr doplněné hmoty odpovídá rastru původní hmoty. Zatímco v rozhodnutí Ministerstva kultury české republiky č.j. 4389/2006 není v závěrech ministerstva (str. 11 -14) o ustoupení fasády parteru, tedy „*loubí*“ zmínka, k problematice loubí se naopak v Odborném posouzení úprav obchodního domu Máj z hlediska památkové péče, zpracovaném [redacted] říká: „*Další úpravy pláště stavby jsou zamýšleny v záměru dokumentace pro územní řízení v mnohem menším dopadu, dokumentace vypovídá o snaze nahradit dožilé technické prvky řešením novým, co možná nejpodobnějším, v tomto smyslu se jedná více o obnovu nežli o transformaci stavby, její kvalita bude dle platného stavebního i památkového práva stejně ověřována dalšími stupni projektové dokumentace a v této fázi dle mínění autora tohoto posouzení žádné větší otazníky nevyvolává. To platí i pro odstoupený parter na Národní třídě. Jedná se jistě o stabilizovanou formu či tvarovou figuru, jejíž význam je třeba strážlivě posoudit: podobné odebrání hmoty domu se nikde jinde k jeho prostorové formě nevyskytuje a zde bylo spíše vedeno snahou po zvětšení pochozího prostoru ulice než primárně kompozičním hlediskem.*“ MHMP OPP došel na základě posouzení shromážděných podkladů k závěru, že zatímco vlastní plášť, resp. způsob jeho provedení je předmětem ochrany kulturní památky, jeho ustoupení v parteru severní fasády má jen částečnou hodnotu dokumentární. Avšak spíše než jako dokument kompozičního řešení, se prvek jeví jako dokument konkrétní urbánní situace 70. let 20. století. Ustoupení nároží vyplynulo z potřeb dopravního řešení, konkrétně potřeby rozhledových poměrů, ustoupení podél fasády reflektovalo nároky na rozptylovou plochu v tehdejší situaci.

Správní orgán s ohledem na skutečnost, že prvek představuje jistou dokumentární hodnotu, požaduje ponechání jeho připomínky v rámci nové dispozice. V odkazu na princip funkcionalistického myšlení, citovaný v prohlášení objektu za kulturní památku že účelový záměr nebyl chápán jako neměnný, požaduje MHMP OPP vzhledem k hierarchizaci vstupů na severní fasádě ponechat signifikantní ustoupení v místě hlavního vstupu. V některých doložených vizualizacích je patrná markýza v parteru nad vstupy ze strany ulice Národní v severní fasádě. Ačkoliv v ostatní výkresové dokumentaci se markýza již nevyskytuje, správní orgán vzhledem k nejednoznačnosti návrhu požaduje tento prvek z návrhu eliminovat. Z výše uvedených důvodů byla stanovena podmínka č. 1.

V dokumentaci je deklarováno, že lehký obvodový plášť, který je z důvodů totálního technického dožití nahrazován, si v návrhu zachovává kompoziční rozvrh, barevnost i tloušťku rámu. Pásová okna jsou svojí pozicí, rozměry a rytmem nezměněna. Rastr doplněné hmoty odpovídá rastru původní hmoty. Nicméně není zatím vzhledem ke stupni projektové dokumentaci prezentováno detailní řešení, které by bylo možno porovnat s realizovaným stavem. Konečné vyznění záměru je nutno tedy v detailu prověřit v zájmu zachování autenticity té kvality, pro niž byla stavba prohlášena za nemovitou kulturní památku. Proto byla stanovena podmínka č. 2.

V zákresech do fotografií, doložených v rámci námitek účastníka řízení jako další důkaz, je aditivní objem řešen jako hladká prosklená nečleněná plocha s efektem lehkého šedavého odstínu. Prosklené plochy působí oproti již realizovaným proskleným částem světlejším, „lehčím“ dojmem. Tím vyznívá vložený objem nenápadně, tlumí vyznění stavby v panoramatických pohledech oproti nyní pozorovatelné kontrastní ploše holých štítů. Je však otázkou, jakým detailním provedením pláště lze dospět k deklarovanému cílovému stavu. Správní orgán v zájmu nekonfliktního začlenění stavby po adici nového objemu do střešní krajiny Pražské památkové rezervace stanovil podmínku č. 3.

MHMP OPP hodnotí kladně snahu reflektovat v případě eskalátorové haly změněnou urbánní situaci s cílem obnovit dojem lehkosti a vzdušnosti z příslušné části stavby. Veškeré zásahy do pláště haly je třeba rovněž prověřit v detailu navrhovaného řešení, které není, ani nemůže být v daném stupni dokumentace zcela zřejmé. Detailní řešení přispěje k zachování charakteru a výrazu dotčené části stavby. Jedná se o kvality, které spoluvytváří její předmět ochrany. Proto byla stanovena podmínka č. 4.

V projektové dokumentaci je stávající technologie na střeše 8. NP navržena k demontáži, v návrhu se pak předpokládá její opětovné umístění a zakrytí technologickou ohrádkou. MHMP OPP požaduje vzhledem k celkové revitalizaci provozu zabudovat veškeré technologie do objemu stavby. Jedná se o partii v nejvyšší, pohledově exponované části s průmětem do střešní krajiny Pražské památkové rezervace. Jakákoliv změna technických zařízení na střeše by měla vést k jejich eliminaci, resp. k potlačení jejich vizuálních dopadů na střešní krajinu. Z výše uvedených důvodů byla stanovena podmínka č. 5.

Z dokumentace je zřejmé vymezení ploch pro loga, reklamy v nadsvětlicích výkladců. Jedná se pozitivní signál ze strany autora řešit tato zařízení koncepčně, v souladu s původní koncepcí. V dalším stupni projektové dokumentace bude třeba způsob realizace tohoto značení upřesnit, neboť se jedná o prvky, které mohou výrazně ovlivnit konečné vyznění fasády a mají průmět do uličního interiéru v prostředí Pražské památkové rezervace. Proto byla stanovena podmínka č. 6

MHMP OPP posoudil shromážděné důkazy jednotlivě a ve vzájemných souvislostech a došel k závěru, že předložený návrh lze dále rozpracovat do dalšího stupně projektové dokumentace za výše uvedených podmínek.

Správní orgán velmi podrobně analyzoval rozhodnutí Ministerstva kultury České republiky č.j. 4389/2006, v němž je uveden reálný předmět ochrany kulturní památky str. 11 -14. Pečlivým posouzením návrhu prismatem z něj vyplývajících omezení dospěl k závěru, že záměr není v rozporu se stanoveným předmětem ochrany. Vyjádření NPÚ vychází z jiné definice tohoto předmětu ochrany, jeho hodnocení je obecně formulované a pro jednotlivá tvrzení chybí dostatečné zdůvodnění. Proto nemohl správní orgán využít tento podklad pro stanovení navrhovaných omezení. Dále se MHMP OPP zabýval dalšími shromážděnými důkazy.

Institut plánování a rozvoje hl.m. Prahy ve svém stanovisku uvádí, že s předloženým záměrem souhlasí, a že navrhované řešení reflektuje původní vzhled stavby včetně barevnosti, rastrování apod.

Veškeré doložené posudky [redacted]
09/2019, [redacted] tury, z 09/2019, [redacted]
[redacted] 9 a z 09 [redacted] hodnotí kladně.

Z posudků vyplývá, že autorům předložené dokumentace se podařilo velmi úspěšně navázat na jazyk původního návrhu obchodního domu Máj a zachovat jeho charakter. Projekt je hodnocen jako autorské pokračování původního díla a přirozeně ohleduplné řešení k původní budově, urbánně správné a přijatelné i v širším kontextu Nového Města. Ve všech jmenovaných posudcích návrhu je doporučeno jeho kladné posouzení.

Záměr revitalizace OD Máj byl opakovaně konzultován s orgánem památkové péče a doznal řadu pozitivních změn v ohledu respektu k původnímu realizovanému dílu, ať již jde o zachování typického utváření fasád, jejich kompozičního, materiálového a barevného řešení, respektování základního konstrukčně dispozičního systému, či o redukci aditivního objemu. Zachována je i většina zábradlí schodišť a terasy, ponechán je v rámci dispozice i betonový reliéf J. Seiferta v severní stěně. Primárním požadavkem zadání zůstává potřeba reflexe společenských změn v oblasti funkcionality stavby, a odtud vyplývajících provozně technických požadavků. MHMP OPP si je vědom skutečnosti, že v současné době jsou v širším měřítku obchodní domy, postavené v průběhu 20. století, zatíženy dopady změn obchodního charakteru v širším slova smyslu, jak se ukazuje v posledních letech v případě Obchodního domu Bílá labuť, OD Kotva i OD Máj. Organizace obchodních ploch, jejich struktura a provozní systém, přestaly odpovídat současným potřebám a trendům v oblasti trhu.

Aby si objekt mohl zachovat svoji původní funkci v současných společensko-ekonomických podmínkách a struktuře trhu, musí projít provozní restrukturalizací, která v důsledcích vyvolá nároky i na stavební změny. Paralelně je aktuální i potřeba údržby, související s omezenou životností materiálů a často také systému infrastruktury. Správní orgán má za to, že předložený návrh zachovává autorskou kontinuitu a zároveň i respektuje signifikantní prvky stavby, popsané v prohlášení stavby za kulturní památku. Záměr také zachovává principy funkcionalistického myšlení a zároveň reflektuje zásadní změny v urbání a hmotově prostorové struktuře, do níž je objekt zasazen.

Navržená koncepce představuje nikoliv narušení, ale harmonizaci aktuálního stavu této struktury. Projekt reflektuje požadavky na animaci provozu stavby, která je založena na reflexi funkčního využití. Tato funkce, jak již bylo uvedeno, prošla zásadními změnami, odrážejícími společenský vývoj. Návrh směřuje k posílení životnosti díla jak v rovině jeho hmotné podstaty, tak v rovině jeho společenského uplatnění. MHMP OPP má za to, že předložený návrh naplňuje ideu nastíněnou Gremiální radou IPR: „*S památkovou materií je možné nakládat tak, aby rozkvetla a rozvinula se do podoby, která bude pořád skvělá a přijatelná. Může latentně zůstat připomínkou toho, co bylo původně, a co po té.*“

Při dodržení podmínek, uvedených ve výroku tohoto závazného stanoviska, není návrh v rozporu se zájmy památkové péče. Při jejich splnění bude příprava prací v souladu s předmětem ochrany dané kulturní památky v prostředí Pražské památkové rezervace.

V souladu s ustanovením § 14 odst. 7 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, bude další stupeň projektové dokumentace předložen MHMP OPP k projednání dle ustanovení § 14 odst. 2, 3, § 44a odst. 3 cit. zákona. Součástí této dokumentace budou také detailní návrh úpravy stávajícího obvodového pláště včetně konstrukčních detailů a detailní vizualizace, detailní návrh obvodového pláště nástavby včetně vizualizace, detailní návrh nového pláště eskalátorové haly, záměr úpravy technologií, a konkrétní návrh reklamního zařízení.

Podle § 29 odst. 2 písm. b), § 44a odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, § 136 odst. 1 a § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, je toto závazné stanovisko úkonem učiněným dotčeným orgánem pro řízení vedené stavebním úřadem.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto závaznému stanovisku **nelze** v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 správního řádu **podat samostatné odvolání**, neboť tento úkon není samostatným rozhodnutím. Pokud toto závazné stanovisko znemožňuje vyhovět výše uvedené žádosti, příslušný stavební úřad v souladu s ustanovením § 149 odst. 4 správního řádu nebude provádět další dokazování a žádost zamítne. **Až proti rozhodnutí příslušného stavebního úřadu je možné podat odvolání**, které umožní, aby bylo v souladu s ustanovením § 149 odst. 5 správního řádu přezkoumáno toto závazné stanovisko.

Mgr. Jiří S k a l i c k ý

ředitel odboru

podepsáno elektronicky

Rozdělovník:

I. Doručuje se do vlastních rukou:

II. Na vědomí
OVýs ÚMČ Praha 1
NPÚ ÚOP PR